

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KİTAP GELİR VERGİSİ

GİRİŞ

1. GELİR VERGİSİNİN KONUSU 1

2. GELİR VERGİSİNİN ESASLARI 1

2.1. Gelirin Şahsiliği 1

2.2. Gelirin Genelliği 2

2.3. Beyan Esası 2

2.4. Takvim Yılı Esası 2

2.5. Gelirin Gerçek ve Safi Olması 2

2.6. Gelirin Elde Edilmiş Olması 2

3. GELİR VERGİSİ MÜKELLEFİ 3

3.1. Tam Mükellefiyet 3

3.2. Dar Mükellefiyet 4

BİRİNCİ BÖLÜM TİCARİ KAZANÇ

1. TİCARİ KAZANCIN NİTELİĞİ 11

2. ŞİRKET ORTAKLARININ GELİR VERGİSİ KARŞISINDAKİ DURUMLARI 13

2.1. Şahıs Şirketlerinin Ortakları 13

2.1.1. Kollektif Şirket Ortaklarının Durumu 13

2.1.2. Adi Komandit Şirket Ortaklarının Durumu 14

2.1.3. Adi Şirket Ortaklarının Durumu 15

2.2. Sermaye Şirketlerinin Ortakları 16

3. TİCARİ KAZANCIN VERGİLENDİRİLMESİ 16

3.1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti 16

3.1.1. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları 17

- 3.1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları 18
- 3.1.3. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar 19
- 3.1.4. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmak İçin Aranacak Koşullar 20
- 3.1.5. Bakanlar Kurulu Kararları Uyarınca Gerçek Usulde Vergilendirilecekler 21
 - 3.1.5.1. (95/6430) Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler 21
 - 3.1.5.2. (8/5521) Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler 22
 - 3.1.5.3. (92/2683) Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler 22
- 3.1.6. Basit Usulden Gerçek Usule Geçme 23
- 3.1.7. Gerçek Usulden Basit Usule Geçme 23
- 3.1.8. Milli Piyango Bileti, Akaryakıt, Şeker ve Bunlar Gibi Kâr Hadleri, Emsallerine Göre Düşük Olanların Alım ve Satımında Basit Usule Tabi Olmanın Koşulları 25
- 3.1.9. Basit Usulde Vergilendirmede Belge Düzeni 26
 - 3.1.9.1. Basit Usulde Vergilendirmede Mükelleflerce Düzenlenecek Belgeler 26
 - 3.1.9.2. Belgelerin Temini 27
 - 3.1.9.3. Mükellef Kayıtlarının Tutulacağı Bürolar 27
 - 3.1.9.4. Zarfların Düzenlenmesi 27
 - 3.1.9.5. Belgelerin Teslimi 28
 - 3.1.9.6. Bürolarda Tutulacak Kayıtlar 28
 - 3.1.9.7. Amortisman Tabi İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzeni 28
 - 3.1.9.8. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü 28
- 3.1.10. Yıllık Beyannamelerin Verilmesi 28
- 3.1.11. Muhtasar Beyanname ve Geçici Vergi 29

- 3.1.12. KDV Beyannameleri 29
- 3.2. Gerçek Usulde Ticari Kazancın Tespiti 30
 - 3.2.1. İşletme Hesabı Esasında Ticari Kazancın Tespiti 31
 - 3.2.2. Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlarda Ticari Kazancın Tespiti 32
 - 3.2.2.1. Sentetik Yöntemle Öz Sermaye Hesaplanması 34
 - 3.2.2.2. Analitik Yöntemle Öz Sermaye Hesaplanması 35
 - 3.2.3. Ticari Kazancın Tespitinde Hasılatın İndirilecek ve İndirilmeyecek Giderler 36
 - 3.2.3.1. Gelir Vergisi Kanunu'na Göre İndirilecek Giderler 37
 - 3.2.3.2. Gelir Vergisi Kanunu'na Göre Ticari Kazançtan İndirilmeyecek Giderler 54
 - 3.2.3.3. Diğer Kanunlara Göre İndirilebilecek ve İndirilmeyecek Giderler 64
 - 3.3. Bir Yıldan Fazla Süren İnşaat ve Onarma İşlerinde Ticari Kazancın Saptanması 66
 - 3.3.1. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Tevkifat Uygulaması 68
 - 3.3.2. Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşleri ile İlgili Olarak 5024 Sayılı Kanun Çerçevesinde Yapılan Düzenlemeler 69
 - 3.3.3. İnşaat ve Onarma İşlerinde İşin Bitim Zamanı 69
 - 3.3.4. İnşaat ve Onarma İşlerinde Ortak Genel Giderlerin Dağıtım Şekli 70
 - 3.3.4.1. Birden Fazla İnşaat ve Onarma İşinin Birlikte Yapılması Hali 70
 - 3.3.4.2. İnşaat ve Onarma İşinin Diğer İşlerle Birlikte Yapılması Hali 71
 - 3.3.4.3. Amortismanların Dağıtımını 71
 - 3.3.5. Özel İnşaatların Durumu 73
 - 3.3.5.1. İnşaat Sürerken Satış Vaadinin Yapılması Hali 74
 - 3.3.5.2. Arsa Karşılığında Kat, Dükkan veya Daire Verilmesi Hali 74
- 4. TİCARİ KAZANÇLARDA MUAFİYET VE İSTİSNALAR 74
 - 4.1. Esnaf Muafılığı 74
 - 4.2. PTT Acentalarında Kazanç İstisnası 77

- 4.3. Sergi ve Panayır İstisnası 77
- 4.4. Kreş ve Gündüz Bakımevleri İle Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası 77
- 4.4.1. Kapsam 77
- 4.4.2. Yararlanma Koşulları 78
- 4.4.2.1. Eğitim Öğretim İşletmelerinin Kazançlarına İlişkin İstisna 78
- 4.4.2.2. Kreş ve Gündüz Bakımevlerinin İşletilmesinden Elde Edilen Kazançlarda İstisna 78
- 4.4.3. İstisnanın Süresi 78
- 4.4.4. İstisna Süresi İçinde Yeni Okul Yapılması 79
- 4.4.5. İstisnadan Yararlanan İşletmenin Satılması veya Devredilmesi 79
- 4.5. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası 80
- 4.5.1. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasından Faydalanma Şartları 80
- 4.5.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası Uygulamasında Özellikli Durumlar 80
- 4.5.3. İstisna Uygulaması 81
- 4.5.4. Yararlanılacak İstisna Tutarı 82
- 4.5.5. İstisnaya Konu Kazançların Beyannameye Dahil Edilmesi, Kesilen Vergilerin Mahsubu ve İadesi 83
- 4.6. Avrupa Birliği Organlarıyla Akdedilen ve Usulüne Göre Yürürlüğe Konulan Anlaşmalar Çerçevesinde
- Proje Karşılığı Sağlanan Hibelerde İstisna 83
- 4.7. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yürütülen Yazılım ve AR-GE Faaliyetinden Elde Edilen Kazançlara
- İlişkin İstisna 85
- 4.8. Sınai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna 86
- 4.9. Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna 86
- 4.10. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara
- İlişkin İstisna 87

- 4.11. Türkiye Varlık Fonu ile İlgili Muafiyet 88
- 4.12. Yatırım İndirimi İstisnası 88
 - 4.12.1. Yatırım İndirimi İstisnasının Tarihsel Gelişimi 88
 - 4.12.2. GVK'nın Mülga Ek 1-6'ıncı Maddelerinde Düzenlenen Yatırım İndirimi Uygulaması 90
 - 4.12.3. GVK'nın Mülga 19'uncu Maddelerinde Düzenlenen Yatırım İndirimi Uygulaması 91
 - 4.12.4. Yatırım İndiriminin Uygulanma Sırası 91
 - 4.12.5. 2016 Yılında Yatırım İndirimi Uygulaması 92

5. KAPSAMLI BÖLÜM ÖRNEĞİ 93

İKİNCİ BÖLÜM

ZİRAİ KAZANÇLAR

1. ZİRAİ KAZANCIN NİTELİĞİ 99

- 1.1. Tanımı ve Unsurları 99
- 1.2. Çiftçi, Ürün ve Zirai İşletme Terimleri 100
- 1.3. Zirai Faaliyetin Sınırları 101
 - 1.3.1. Zirai ve Sınai Faaliyet 101
 - 1.3.2. Zirai ve Ticari Faaliyet 101

2. ZİRAİ KAZANÇLARIN GELİR VERGİSİ KARŞISINDAKİ DURUMU 102

- 2.1. Genel Açıklama 102
- 2.2. Zirai Kazançta Vergilemenin Genel Esasları 102
 - 2.2.1. Temel Vergilendirme Şekli 102
 - 2.2.2. İşletme Büyüklüğü Ölçüleri 103
 - 2.2.2.1. Arazi Üzerinde Yapılan Zirai Faaliyetlerde 103
 - 2.2.2.2. Arazi Üzerinde Yapılmayan Zirai Faaliyetler ile Kara ve Su Avcılığında 104
 - 2.2.2.3. Aile İşletmeleri ve Ortaklık Şeklinde İşletilen İşletmeler Bakımından İşletme Büyüklüklerinin Belirlenmesi 104

3. ZİRAİ KAZANCIN TESPİT ŞEKİLLERİ 107

3.1. Gerçek Usulde Vergilendirme 107

3.1.1. Zirai İşletme Hesabı Esasına Göre Kazancın Tespiti 107

3.1.2. Bilanço Esasına Göre Zirai Kazancın Tespiti 108

3.1.3. Gerçek Usulde Hasılat ve Zirai Kazancın Tespitinde İndirilecek Giderler 108

3.1.3.1. Gerçek Usulde Hasılat 108

3.1.3.2. Gerçek Usulde Hasılatın İndirilecek Giderleri 109

3.1.3.3. Gerçek Usulde Hasılatın İndirilemeyecek Giderleri 111

3.2. Tevkif Suretiyle Vergileme 111

3.3. Tevkif Suretiyle Vergilendirme Usulünden Gerçek Kazanç Usulüne Veya Gerçek Usulden Tevkif Suretiyle

Vergilendirme Usulüne Geçiş 112

3.4. Gerçek Usulde Kazancın Tespitinde Kesilen Vergilerin Mahsubu 112

4. ZİRAİ KAZANÇLARA İLİŞKİN İSTİSNALAR 113

4.1. Teşvik İkramiyesi 113

4.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası 113

5. ÇİFTÇİLERİN ÇEŞİTLİ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI TARAFINDAN VERİLEN AVANS, KREDİ,

SÜBVANSİYON, PRİM GİBİ AVANTAJLARDAN YARARLANMA KOŞULU 113

6. ZİRAİ KAZANÇLARIN BEYANI 113

7. VERGİ ÖDEME ZAMANLARI 113

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÜCRETLER

1. ÜCRETİN NİTELİĞİ 119

2. ÜCRETİN TANIMI VE UNSURLARI 119

2.1. Ücretin Tanımı 119

2.2. Ücretin Unsurları 119

2.2.1. İşverene Tabi Olma 120

2.2.2. Belli Bir İşyerine Bağlı Olma 120

2.2.3. Hizmetin Karşılığı Olarak Bir Ödemenin Yapılması 120

3. ÜCRETLE DİĞER GELİR UNSURLARI ARASINDAKİ SINIR 121

3.1. Ücret ile Serbest Meslek Faaliyeti Arasındaki Sınır 121

3.1.1. Ücret ve Serbest Meslek Faaliyeti Arasındaki İlişki 121

3.1.2. Ses ve Saz Sanatçılarının, Oyun Topluluklarının ve Gösteri Gruplarının Durumu 122

3.1.3. Film Artistlerinin Durumu 122

3.1.4. Mankenlerin Durumu 123

3.1.5. İlk ve Orta Dereceli Okullarda Kurs Veren Öğretmenlerin Durumu 123

3.1.6. Özel Dershanelerde Ders Veren Öğretmenlerin Durumu 123

3.1.7. Konferans ve Seminer Veren Kişilerin Durumu 123

3.1.8. Yazar, Muhabir vb. Kişilerin Durumu 123

3.2. Ücret ile Ticari Kazanç Arasındaki İlişki 123

3.3. Ücret ile Menkul Sermaye İradı Arasındaki İlişki 124

4. ÜCRET SAYILAN ÖDEMELER 125

4.1. İstisna Dışında Kalan Emeklilik, Maluliyet, Dul ve Yetim Aylıkları 125

4.2. Evvelce Yapılmış veya Gelecekte Yapılacak Hizmetler Karşılığında Verilen Para ve Ayınlarla Sağlanan

Diğer Menfaatler 125

4.3. Türkiye Büyük Millet Meclisi, İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Üyeleri ile Özel Kanunlarına veya İdari Kararlara Göre Kurulan Daimi veya Geçici Bütün Komisyonların Üyelerine ve Yukarıda Sayılanlara Benzer

Diğer Kişilere Bu Sıfatları Dolayı 126

4.4. Yönetim ve Denetim Kurulları Başkanı ve Üyeleriyle Tasfiye Memurlarına Bu Sıfatları Dolayısıyla Ödenen

veya Sağlanan Para, Ayın ve Menfaatler 126

4.5. Bilirkişilere, Resmi Arabuluculara, Ekspertlere, Spor Hakemlerine ve Her Türlü Yarışma Jürisi Üyelerine

Ödenen veya Sağlanan Para, Ayın ve Menfaatler 126

4.6. Sporculara Transfer Ücreti veya Sair Adlarla Yapılan Ödemeler ve Sağlanan Menfaatler 126

4.7. Ücret Sayılan Diğer Ödemeler 128

4.7.1. Yemek ve Yatmak Giderleri Karşılığında Verilen Gündeliklerin Durumu 128

4.7.2. Gemi Adamlarının Durumu 129

4.7.3. Kıdem (İşten Çıkma) Tazminatlarının Durumu 130

4.7.4. İhbar ve İşe Başlatmama Tazminatlarının Durumu 132

4.7.5. Tahsil ve Tatbikat Gider Karşılıklarının Durumu 134

4.7.6. Yakacak Yardımlarının Durumu 134

4.7.7. Devlet Memurları Kanunu Kapsamı Dışında Kalan Öğretmen ve İdarecilere Ödenen Tazminatların

Durumu 134

4.7.8. Vakıf Üniversitelerinde Görevli Öğretim Elemanlarına Ödenen “Üniversite Ödeneği” ile “Eğitim

Öğretim Ödeneği”nin Durumu 135

4.7.9. Evlenme ve Doğum Münasebetiyle Hizmet Erbabına Yapılan Yardımlar 135

5. İSTİSNA VE MUAFİYETLER 136

6. ÜCRETİN TESPİT ŞEKLİ 148

6.1. Gerçek Usule Göre Saptanan Ücretler 148

6.1.1. Gerçek Usule Tabi Ücretler 148

6.1.2. Ücretin Gayrisafi Tutarının Hesaplanması 148

6.1.2.1. Para ile Ödenen Ücretler 148

6.1.2.2. Ayın Olarak Verilen Ücretler 148

6.1.2.3. Konut Sağlanması ve Diğer Yararlar Sağlanması Yoluyla Ödenen Ücretler 150

6.1.3. Ücretin Safi Miktarının Tespiti 150

6.1.3.1. Yapılacak İndirimler 150

6.1.3.2. Asgari Geçim İndirimi 154

6.1.3.3. Engellilik İndirimi 166

6.1.3.4. İndirilemeyecek Vergiler 168

6.2. Diğer Ücretler 168

7. ÜCRETLERİN VERGİLENDİRİLMESİ 169

7.1. Gerçek Ücretlerin Vergilendirilmesi 169

7.1.1. Tevkif (Kesinti) Esası Yolu ile Vergilendirme 169

7.1.2. Ücret Bordroları 170

7.1.3. Verginin Hesaplanması 170

7.1.4. İşverenin Sorumluluğu ve Hizmet Erbabının Ödevi 173

7.1.5. Kamu İdare ve Müesseselerinin Durumu 173

7.1.6. Jokeylerin, Jokey Yamaklarının ve Antrenörlerin Durumu 174

7.2. Diğer Ücretlerin Vergilendirilmesi 174

7.2.1. Verginin Matrahı 174

7.2.2. Vergi Karnesi 175

7.2.3. Hizmet Erbabının Ödevleri 175

7.2.3.1. Verginin Tarh Ettirilmesi 175

7.2.3.2. Verginin Ödenmesi 175

7.2.3.3. Verginin Ödenme Zamanı 175

7.2.3.4. Diğer Ücret Vergisinin Mahsubu 175

7.2.3.5. İşverenlerin Sorumluluğu 175

8. ÜCRETLERİN YILLIK BEYANNAME İLE BİLDİRİLMESİ 176

8.1. Yabancı Bir Ülkedeki İşveren Tarafından Doğrudan Doğruya Ödenen Ücretler (İstisna Kapsamında Olanlar

Hariç GVK Md.23/14)) 176

8.2. Yabancı Elçilik ve Konsolosluklarda Çalışan ve İstisnadan Faydalanmayan Memur ve Hizmetlilere Ödenen

Ücretler 177

8.3. Maliye Bakanlığı'nca Yıllık Beyanname ile Bildirilmesinde Zorunluluk Görülen Ödemeler 177

8.4. Birden Fazla İşverenden Alınan Ücretler 178

8.5. Yıllık Beyan Esasında Beyannamenin Verilme Zamanı ve Yeri 179

8.6. Hesaplanan Verginin Ödenme Zamanı ve Yeri 179

9. YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ AMACIYLA ÜCRETLERDE VERGİ TERKİNİ 179

10. 5746 ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN

KAPSAMINDA DÜZENLENEN GELİR VERGİSİ STOPAJI TEŞVİKİ UYGULAMASI 180

10.1. Kapsamı 180

10.2. Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Uygulaması 181

10.2.1. Uygulama Esasları 181

10.2.2. Bildirim ve Beyan 185

10.2.3. Uygulamanın Başlangıcı 185

10.3. Teşvik Uygulaması Dışında Kalan Ödemeler ve Teşviki Sona Erdiren Haller 186

10.3.1. Teşvik Uygulaması Dışında Kalan Ödemeler 186

10.3.2. Teşvik Uygulamasının Sona Erdiği Haller 186

10.4. Diğer Hususlar 186

11. GVK'NIN GEÇİCİ 80'İNCİ MADDESİ ÇERÇEVESİNDE UYGULANAN GELİR VERGİSİ STOPAJI TEŞVİKİ 187

11.1. Yasal Düzenleme 187

11.2. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Amacı 187

11.3. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Uygulanacağı İller 188

11.4. Uygulamadan Yararlanacak Mükellefler 188

11.5. Fiilen Çalışma Zorunluluğu 188

11.6. Uygulamanın Esasları 188

11.7. Uygulamanın başlama ve sona erme tarihleri 189

11.8. Diğer hususlar 190

12. YURT DIŞINA HİZMET VEREN İŞLETMELERDE İNDİRİM 190

12.1. Yurt Dışına Hizmet Veren İşletmelerin İstihdam Ettikleri Hizmet Erbabının Ücretlerine İlişkin İndirim

Uygulaması 191

12.2. İndirimden Faydalanma Şartları 191

12.3. İndirim Tutarı 192

12.4. Bildirim ve Beyan 192

13. KAPSAMLI BÖLÜM ÖRNEKLERİ 195

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SERBEST MESLEK KAZANÇLARI

1. SERBEST MESLEK FAALİYETİ 203

1.1. Faaliyetin Sermayeden Ziyade Şahsi Çalışmaya, Bilimsel veya Mesleki Bilgiye veya İhtisasa Dayanması

(Serbest Meslek Kazancı-Ticari Kazanç Ayırımı) 203

1.2. Faaliyetin, Bir İşverene Tabi Olmaksızın, Kişisel Sorumluluk Altında, Kendi Nam ve Hesabına Yapılması

(Serbest Meslek Kazancı-Ücret Ayırımı) 204

1.3. Devamlılık Unsuru (Serbest Meslek Kazancı-Arızı Kazanç Ayırımı) 205

2. SERBEST MESLEK ERBABI 205

3. KANUNEN SERBEST MESLEK ERBABI SAYILAN KİŞİLER 205

3.1. Gümrük Komisyoncuları, Borsa Ajan ve Acenteleri, Noterler, Noterlik Görevini İfa ile Mükellef Olanlar 206

3.2. Serbest Meslek Kazancından Pay Alanların Durumu 206

3.3. Kollektif, Adi Komandit ve Adi Şirketler Tarafından Yapılan Serbest Meslek Faaliyeti Sonucunda

Doğan Kazanç 206

3.4. Dava Vekilleri, Müşavirler, Kurumlar ve Tüccarlarla Serbest Meslek Erbabının Ticari ve Mesleki İşlerini Takip

Edenler ve Konser Veren Müzik Sanatçıları 207

3.5. Ebe, Sünnetçi, Sağlık Memuru, Arzuhalci, Rehber Gibi Mesleki Faaliyette Bulunanlar 207

3.6. Tahkim İşleri Dolayısıyla Hakemlerin Aldıkları Ücretler 207

3.7. Harita ve Plân Çıkarılması İşini Yüklenenlerin Aldıkları Ücretler 207

4. SERBEST MESLEK KAZANCININ TESPİTİ 208

4.1. Serbest Meslek Kazançlarında İstisna 208

4.1.1. Telif Hakkı ve İhtira Beratı Kazanç İstisnası 208

4.1.1.1. İstisnanın Kapsamı 208

4.1.1.2. İstisnadan Yararlanamayacak Olanlar 210

4.1.1.3. İstisna Uygulaması İçin Başvurulacak Birim 211

4.1.2. Sergi ve Panayır İstisnası 211

4.1.3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası 211

4.2. Serbest Meslek Kazancında Hasılat 211

4.2.1. Hasılatın Tahsiline İlişkin Esaslar 211

4.2.2. Tahsil Sayılan Haller 212

4.2.3. Asgari Ücret Tutarı Belirlenmiş Hasılat Tutarlarının Fiilen Tahsil Edilmemesi veya Düşük Tahsil Edilmesi 212

4.2.4. Tahsil Çeşitleri 213

4.2.4.1. Nakden Tahsilat 213

- 4.2.4.2. Aynen Tahsilat 213
- 4.2.4.3. Menfaat Sağlanması Şeklinde Tahsilat 213
- 4.2.4.4. Geçmiş ve Gelecek Yıllara Ait Tahsilat 213
- 4.2.4.5. Bono ile Tahsilat ve Ödeme 214
- 4.3. Mesleki Kazancın Saptanmasında İndirilecek Giderler 214
 - 4.3.1. Mesleki Kazancın Elde Edilmesi ve İdamesi ile İlgili Genel Giderler 214
 - 4.3.1.1. İşyerinin Kira ile Tutulması Durumu 215
 - 4.3.1.2. İkametgahın veya İşyerinin Serbest Meslek Erbabının Mülkü Olması Durumu 215
 - 4.3.1.3. Diğer Durumlar 216
 - 4.3.2. Hizmetli ve İşçilerin Giderleri 216
 - 4.3.3. Mesleki Faaliyetle İlgili Seyahat ve İkamet Giderleri 216
 - 4.3.4. Mesleki Faaliyette Kullanılan Tesisat, Demirbaş Eşya ve Taşıtlar İçin Vergi Usul Kanunu'na Göre Ayrılan Amortismanlar 217
 - 4.3.5. Kiralanan ya da Envantere Dahil Taşıtların Giderleri 218
 - 4.3.6. Alınan Mesleki Yayınlar İçin Ödenen Bedeller 218
 - 4.3.7. Mesleki Faaliyetin İfası İçin Ödenen Mal ve Hizmet Alım Bedelleri 218
 - 4.3.8. Emekli Sandıklarına Ödenen Giriş ve Emeklilik Aidatları ile Mesleki Teşekküllere Ödenen Aidatlar 218
 - 4.3.9. Ödenen Meslek, İlan ve Reklam Vergileri ile İşyerleriyle İlgili Ayni Vergi, Resim ve Harçlar 219
 - 4.3.10. Kanun, İlam ve Mukavelenameye Göre Ödenen Tazminatlar 219
- 4.4. Mesleki Kazancın Tespitinde İndirilemeyecek Giderler 220
- 4.5. Biletle Girilen Yerlerde Faaliyet Gösteren Dar Mükellefiyete Tabi Serbest Meslek Erbabında Kazanç Tespiti 220
- 5. SERBEST MESLEK KAZANÇLARINDA VERGİ TEVKİFATI 220
- 6. SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ BEYANI VE BEYANNAME ÜZERİNDEN YAPILACAK İNDİRİMLER 221

- 6.1. Tam Mükellefiyette 221
- 6.2. Dar Mükellefiyette 222
- 6.3. Beyanname Üzerinden Yapılacak İndirimler 222
7. ZARAR MAHSUBU 223
8. SERBEST MESLEK ERBABININ TUTACAĞI DEFTER 223
9. SERBEST MESLEK ERBABININ KULLANACAĞI BELGELER 223
10. SERBEST MESLEK KAZANÇLARINA İLİŞKİN VERGİNİN ÖDENMESİ 223
11. KAPSAMLI BÖLÜM ÖRNEKLERİ 224

BEŞİNCİ BÖLÜM

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARI

1. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI ELDE EDEN MÜKELLEFLER 235
2. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADINA KONU MAL VE HAKLAR 235
 - 2.1. Arazi, Bina, Maden Suları, Menba (Kaynak) Suları, Madenler, Taş Ocakları, Kum ve Çakıl Üretim Yerleri,
Tuğla ve Kiremit Harmanları, Tuzlalar ve Bunların Mütemmim Cüz'leri ve Teferruatı 235
 - 2.2. Voli Mahalleri ve Dalyanlar 236
 - 2.3. Gayrimenkullerin Ayrı Olarak Kiraya Verilen Mütemmim Cüz'leri ve Teferruatı ile Bilumum Tesisatı,
Demirbaş Eşyası ve Döşemeleri 236
 - 2.4. Gayrimenkul Olarak Tescil Edilen Haklar 236
 - 2.5. Haklar, Ruhsatlar, Markalar vb 236
 - 2.6. Telif Hakları 237
 - 2.7. Gemi ve Gemi Payları ile Bilumum Motorlu Yükleme ve Boşaltma Araçları 237
 - 2.8. Motorlu Nakil ve Cer Vasıtaları ile Her Türlü Motorlu Araç, Makine ve Tesisat ile Bunların Eklentileri 237
 - 2.9. Kiraya Verilen Mal ve Hakların İktisadi İşletmeye Dahil Olması 237

2.10. Vakfın Gelirinden Hizmet Karşılığı Olmayarak Alınan Hisseler ile Arazi Sahiplerince Tarımsal Faaliyete

Bilfiil İştirak Etmeksizin Sadece Üründen Alınan Paylar 238

3. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADINDA VERGİLENDİRİLECEK KAZANCIN TESPİTİ 239

3.1. Gayrimenkul Sermaye İradında İstisna 240

3.2. Gayrisafi Hasılat 242

3.2.1. Nakden Tahsilat 242

3.2.2. Aynı Olarak Yapılan Tahsilat 243

3.2.3. Tahsilata İlişkin Diğer Hususlar 243

3.2.3.1. Binaların Dış Yüzeylerine Reklam Almak veya Apartmana Ait Diğer Ortak Alanların Kiralanması Suretiyle Elde Edilen Hasılat 243

3.2.3.2. Kiracı Tarafından Kira Süresinin Sonunda Bedelsiz Olarak veya Düşük Bedelle Mal Sahibine

Devredilen Kıymetler 244

3.2.3.3. Tahsil Sayılan Haller 245

3.2.3.4. İşyeri ve Konut Kiralama İşlemlerine İlişkin Yapılacak Tahsilat ve Ödemelerin Banka veya Posta İdarelerince Düzenlenen Belgelerle Tevsiki 245

3.2.4. Emsal Kira Bedeli Esası 246

3.2.4.1. Emsal Kira Bedeli Uygulama Esasları 246

3.2.4.2. Emsal Kira Bedeli Uygulanmayacak Durumlar 247

3.3. Gayrimenkul Sermaye İradının Tespitinde İndirilecek Giderler 248

3.3.1. Giderlerin Gerçek Usulde Tespit Edilmesi 248

3.3.1.1. Kiraya Verenler Tarafından Ödenen Aydınlatma, Isıtma, Su ve Asansör Giderleri 249

3.3.1.2. Kiraya Verilen Malların İdaresi İçin Yapılan ve Gayrimenkulün Önemi ile Orantılı Olan

İdare Giderleri 249

3.3.1.3. Kiraya Verilen Mal ve Haklara Ait Sigorta Giderleri 249

3.3.1.4. Kiraya Verilen Mal ve Haklar Dolayısıyla Yapılan ve Bunlara Harcanan Borçların Faizleri

ve Gayrimenkullerin İktisap Bedelinin % 5'i 249

3.3.1.5. Vergi, Resim, Harç ve Şerefiyelerle, Belediyelere Ödenen Harcamalara İştirak Payları 250

3.3.1.6. Kiraya Verilen Mal ve Haklar için Vergi Usul Kanunu Hükümlerine Göre Ayrılan

Amortismanlar ile Isı Yalıtımı ve Enerji Tasarrufu Sağlamaya Yönelik Harcamalar 251

3.3.1.7. Mal Sahibi Tarafından Yapılan Onarım Giderleri 252

3.3.1.8. Bakım ve İdame Giderleri 252

3.3.1.9. Kira ile Tuttukları Mal ve Hakları Kiraya Verenlerin Ödedikleri Kiralar ve Diğer Giderler 252

3.3.1.10. Sahibi Buldukları Konutları Kiraya Verenlerin Kira ile Oturdukları Konutların Kira

Bedeli 252

3.3.1.11. Zarar, Ziyan ve Tazminatlar 254

3.3.1.12. Kısmen Kiraya Verilen Mal ve Haklarda Giderlerin Dağıtımını 254

3.3.2. Giderlerin Götürü Gider Usulünde Tespit Edilmesi 254

3.3.2.1. Götürü Gider Usulünün Seçimi 254

3.3.2.2. Gider Usulünün Seçiminde Bütünlük 255

3.3.3. İstisnadan Yararlanılması Durumunda Gider Uygulaması 255

3.3.3.1. Gerçek Gider Usulünde İstisnadan Yararlanılması Durumunda İndirilebilecek Giderin Tespiti 255

3.3.3.2. Götürü Gider Usulünde İstisnadan Yararlanılması Durumunda İndirilebilecek Giderin Tespiti 256

3.4. Gayrisafi Hasıllardan İndirilemeyecek Giderler 256

3.4.1. Para Cezaları ve Vergi Cezaları 256

3.4.2. Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'na (MTVK) Bağlı (I) ve (IV) Sayılı Tarifelerde Yer Alan Taşıtlar

İçin Ödenen Motorlu Taşıtlar Vergisi 256

3.4.3. Çevre Temizlik Vergisi 256

3.4.4. Kiralanmayan Mal ve Haklarla İlgili Giderler 257

4. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADINDA VERGİ TEVKİFATI 257

5. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA DEFTER, KAYIT VE BELGELERİN SAKLANMASI 257

6. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA ZARAR 257

7. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARININ BEYANI 257

7.1. Tam Mükellefiyette Beyan 257

7.1.1. Beyanname Verilmeyecek Gayrimenkul Sermaye İratları 258

7.1.2. Beyan Edilecek Gayrimenkul Sermaye İratları 258

7.2. Dar Mükellefiyette (Yurt Dışında Çalışan Türk Vatandaşları Dahil) Beyan 258

7.3. Beyannameye Yapılacak İndirimler 259

8. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINA İLİŞKİN VERGİNİN ÖDENMESİ 259

9. KAPSAMLI BÖLÜM ÖRNEKLERİ 259

ALTINCI BÖLÜM

MENKUL SERMAYE İRATLARI

1. GİRİŞ

1.1. Genel Tanım ve Menkul Sermaye İratlarının Niteliği

1.2. GVK'nın Geçici 67'nci Maddesi Kapsamında Menkul Sermaye İratları

2. KAYNAĞINA BAKILMAKSIZIN MENKUL SERMAYE İRADI SAYILAN GELİRLER

2.1. Her Nevi Hisse Senetlerinin Kâr Payları

2.1.1. Yatırım Fonları Katılma Belgelerine Ödenen Kâr Paylarının Vergilendirilmesi

2.1.1.1. 01.01.2006 Tarihinden Önce İktisap Edilen Yatırım Fonları Katılma Belgelerine Ödenen

Kâr Paylarının Vergilendirilmesi

2.1.1.2. 01.01.2006 Tarihinden Sonra İktisap Edilen Yatırım Fonları Katılma Belgelerine Ödenen

Kâr Paylarının Vergilendirilmesi

2.1.2. Konut Finansmanı Fonlarını Temsilen İhraç Edilen İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetlere ve Varlık

Finansmanı Fonlarını Temsilen İhraç Edilen Varlığa Dayalı Menkul Kıymetlere Ait Gelirlerinin Vergilendirilmesi

2.2. İştirak Hisselerinden Doğan Kazançlar

2.3. Kurumların İdare Meclisi Başkan ve Üyelerine Verilen Kâr Payları

2.4. Kurumlar Vergisi Kanunu Uyarınca Yıllık veya Özel Beyanname Veren Dar Mükellef Kurumların İndirim ve İstisnalar Düşülmeden Önceki Kurum Kazancından Hesaplanan Kurumlar Vergisi Düşüldükten Sonraki Karı .

2.5. Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresi'nce

Çıkarılan Menkul Kıymetlerden Sağlanan Gelirler 282

2.5.1. Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesi 283

2.5.1.1. Özel Kesim Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesi (01.01.2006 Tarihinden Önce İhraç Edilenler)...283

2.5.1.2. Özel Kesim Tahvil Faizlerinin Vergilendirilmesi (01.01.2006 Tarihinden Sonra İhraç Edilenler)..283

2.5.1.3. Devlet Tahvili Faizlerinin Vergilendirilmesi (01.01.2006 Tarihinden Önce İhraç Edilenler) 284

2.5.1.4. Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu Faizlerinin Vergilendirilmesi

(01.01.2006 Tarihinden Sonra İhraç Edilenler) 285

2.5.1.5. Eurobond Faizlerinin Vergilendirilmesi 285

2.5.2. Kira Sertifikalarının Vergilendirilmesi 286

2.5.3. Teminatlı Menkul Kıymetler 286

2.6. Her Nevi Alacak Faizleri 287

2.7. Mevduat Faizleri 288

2.7.1. Yurt Dışındaki Bankalardan Elde Edilen Mevduat Faizleri 289

- 2.7.2. Kıyı Bankacılığı (Off Shore) Kapsamında Elde Edilen Mevduat Faizleri 289
- 2.8. Hisse Senetleri ve Tahvillerin Vadesi Gelmemiş Kuponlarının Satışından Elde Edilen Bedeller 290
- 2.9. İştirak Hisselerinin Kâr Payının Devir ve Temlik Karşılığında Alınan Para ve Ayınlar 290
- 2.10. Senetlerin İskonto Bedelleri 290
- 2.11. Faizsiz Olarak Kredi Verenlere Ödenen Kâr Payları ile Kâr ve Zarar Ortaklığı Belgesi Karşılığı Ödenen Kâr Payları ve Katılım Bankalarının Kâr ve Zarara Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kâr Payları 290
- 2.12. Repo ve Ters Repo İşlemleri Sonucu Elde Edilen Menfaatler 291
- 2.13. Tüzel Kişiliği Haiz Emekli Sandıkları, Yardım Sandıkları ile Emeklilik ve Sigorta Şirketleri Tarafından Katılımcılara Yapılan Ödemeler 292
- 2.14. Bireysel Emeklilik Sisteminden Ayrılanlara Yapılan Ödemeler 293
- 2.15. Sermaye Piyasası Kanunu Hükümlerine Göre İhraç Edilen Her Türlü Sermaye Piyasası Araçlarından Elde Edilen Gelirler 294
3. KÂR PAYLARININ BEYANI VE VERGİLENDİRİLMESİ 294
- 3.1. Tam Mükellef Kurumlardan Elde Edilen Kâr Paylarında İstisna 295
- 3.2. GVK'nın Geçici 62'nci Maddesi Düzenlemesi 295
- 3.3. Kurumların 31.12.1998 ve Daha Önceki Tarihlerde Sona Eren Hesap Dönemlerinde Elde Ettikleri Kazançların Dağıtım Sonucu Elde Edilen Kâr Payları 296
- 3.4. Kurumların 01.01.1999 ile 31.12.2002 Tarihleri Arasında Sona Eren Hesap Dönemlerinde Elde Ettikleri Kurumlar Vergisinden İstisna Edilmiş Kazançlarının Dağıtım Sonucu Elde Edilen Kâr Payları 296
- 3.5. Kurumların GVK'nın Geçici 61'inci Maddesi Kapsamında Yatırım İndirimi İstisnasına Tabi Tutulmuş

Kazançlarının Dağıtımından Elde Edilen Kâr Payları 297

3.6. Doğrudan veya İştirakleri Aracılığıyla GVK'nın Geçici 62'nci Maddesinin 1 Numaralı Fıkrasında Belirtilen Nitelikte Kâr Payı Elde Eden Kurumların Söz Konusu Kâr Paylarını Dağıtmaları Sonucu Gerçek Kişilerce

Elde Edilen Payları 298

3.7. Kâr Paylarının Beyanı Konusunda Getirilmiş Olan Genel Sistem 298

3.8. Dar Mükellef Kurumlardan Elde Edilen Kâr Payları 300

3.9. Gerçek Kişilerce Kontrol Edilen Yabancı Kurum/İştirak Kazancı 300

3.9.1. Yabancı Kurum / İştirak Kontrol Oranının Tespiti 300

3.9.2. Kontrol Edilen Yabancı İştirak Kazancının Gelir Vergisine Tabi Tutulma Şartları 301

3.9.3. Kontrol Edilen Yabancı İştirak Kazancının Vergilendirilmesi 301

4. MENKUL SERMAYE İRADI SAYILMAYAN HALLER 302

5. MENKUL SERMAYE İRATLARIYLA İLGİLİ DİĞER HUSUSLAR 303

5.1. Elde Etme 303

5.2. Yabancı Para Cinsinden Elde Edilen Menkul Sermaye İratları 304

5.3. Safi İradın Saptanması 304

6. İSTİSNALAR VE BEYANNAME VERİLMEYECEK HALLER 305

6.1. İndirim Oranı Uygulaması 305

6.2. Geçici 55'inci Madde Uygulaması 306

6.3. Tüzel Kişiliği Haiz Emekli Sandıkları, Yardım Sandıkları ile Emeklilik ve Sigorta Şirketleri Tarafından

Sağlanan Menkul Sermaye İratları 306

6.4. Tek Primli Yıllık Gelir Sigortalarından Elde Edilen Gelirler 307

6.4.1. Tek Primli Yıllık Gelir Sigortalarından Yapılan Ödemelere İlişkin İstisna Uygulaması 307

6.4.2. Tek Primli Yıllık Gelir Sigortalarına Yapılan Aktarımlarda İstisna Uygulaması 308

6.4.3. Geçiş Dönemi Uygulaması 309

7. MENKUL SERMAYE İRATLARINDAN KESİLEN VERGİLERİN MAHSUBU 310

8. MENKUL SERMAYE İRATLARININ BEYANI VE YILLIK BEYANNAMEDE TOPLANMASI 310

8.1. Tam Mükellefiyette 310

8.2. Dar Mükellefiyette 310

8.3. Menkul Sermaye İratlarının Beyanına İlişkin Örnekler 311

YEDİNCİ BÖLÜM

DİĞER KAZANÇ VE İRATLAR

1. DEĞER ARTIŞI KAZANÇLARI 321

1.1. Menkul Kıymetlerin ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlar 321

1.1.1. Hisse Senetlerinin (Pay Senetleri) Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 322

1.1.1.1. 01.01.2006 Tarihinden Sonra İktisap Edilen Hisse Senetleri Alım Satım Kazançları 323

1.1.1.2. 01.01.2006 Tarihinden Önce İktisap Edilen Hisse Senetleri Alım Satım Kazançları 327

1.1.1.3. Alım Satım Faaliyetinin Ticari Bir Mahiyet Taşımaması 328

1.1.2. Diğer Menkul Kıymetlerin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 328

1.1.2.1. Hisse Senetleri Dışındaki Menkul Kıymetlerin Elden Çıkarılmasında Süre 328

1.1.2.2. Hisse Senetleri Dışındaki Menkul Kıymetlerin Elden Çıkarılmasında Diğer Şartlar 328

1.1.2.3. Yatırım Fonlarının Katılma Belgelerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 329

1.1.2.4. Devlet Tahvili ve Hazine Bonolarının Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 330

1.1.2.5. Eurobondların Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 331

1.2. GVK'nın 70/5'inci Maddesinde Sayılan Hakların Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar

(GVK Mükerrer Md. 80/2) 331

1.3. Telif Haklarının ve İhtira Beratlarının Müellifleri, Mucitleri ve Bunların Kanuni Mirasçıları Dışında Kalan

Kimseler Tarafından Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar (GVK Mükerrer Md. 80/3) 332

1.4. Ortaklık Haklarının veya Hisselerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar (GVK Mükerrer Md. 80/4) 332

1.5. Faaliyeti Durdurulan Bir İşletmenin Kısmen veya Tamamen Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar

(GVK Mükerrer Md. 80/5) 333

1.5.1. Ticari Kazanç Sayılan Haller 333

1.6. GVK'nın 70'inci Maddesinin 1, 2, 4 ve 7 Numaralı Bentlerinde Yazılı Mal ve Hakların Elden Çıkarılmasından

Doğan Kazançlar (GVK Mükerrer Md. 80/6) 333

1.6.1. Elden Çıkarılması Bent Kapsamında Giren Mal ve Haklar 333

1.6.2. GVK'nın Mükerrer 80/6'ıncı Maddesinde Belirtilen Mal ve Hakların İktisap Şekli 334

1.6.3. Mal ve Hakların Elden Çıkarılma Süresi 334

1.6.4. Gayrimenkullerde İktisap Tarihinin Belirlenmesi 334

1.6.5. Cins Tashihi Yapılan Gayrimenkuller ile Kat Karşılığı Olarak Müteahhit veya Konut Yapı

Kooperatiflerinden Alınan Gayrimenkullerin Satılması Halinde İktisap Tarihinin Belirlenmesi 335

1.6.6. Arsa Karşılığı İnşaat Sözleşmelerinin Durumu 336

1.7. Değer Artış Kazancının Tespiti 337

1.7.1. Hisse Senedi ve Diğer Menkul Kıymetlerde Kazancın Tespiti 339

1.7.1.1. Hisse Senesi ve Diğer Menkul Kıymetlerin İktisap Bedeli 339

1.7.1.2. Birden Fazla Alım Satım Olması Halinde Kazancın Tespiti 340

1.7.1.3. Rüçhan Haklarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlar 340

1.7.1.4. Zarar Mahsubu 341

1.7.1.5. Yabancı Kaynak Kullanılarak İktisap Edilen Hisse Senetlerinin Elden Çıkarılmasından

Sağlanan Kazançlar 341

1.8. Değer Artışı Kazançlarını Enflasyondan Arındırma Yöntemleri 343

1.8.1. Endeksleme Uygulaması 343

1.8.2. Kur Farklarının Arındırma Uygulaması 345

1.9. Değer Artış Kazançlarında İstisna 346

1.10. Vergilendirilmeyecek Değer Artış Kazançları 346

1.10.1. Ferdi İşletme Sahibinin Ölümü Halinde Kanuni Mirasçılarca İşletmenin Devralınması ve Faaliyetine

Devam Etmesi 346

1.10.2. Bilanço Esasına Göre Kazancını Tespit Eden Ferdi Bir İşletmenin Sermaye Şirketine Devrolunması ...347

1.10.3. Kollektif ve Adi Komandit Şirketlerin Sermaye Şirketine Dönüşmesi 347

1.11. Değer Artış Kazançlarının Beyanı ile İlgili Örnekler 348

2. ARIZİ KAZANÇLAR 350

2.1. Arızı Olarak Ticari Muamelelerin İcrasından veya Bu Nitelikte Muamelelere Tavassuttan Elde Edilen Kazançlar ..350

2.2. Ticari veya Zirai Bir İşletmenin Faaliyetiyle Serbest Meslek Faaliyetinin Durdurulması veya Terk Edilmesi,

Henüz Başlanmamış Olan Böyle Bir Faaliyete Hiç Girişilmemesi, İhale, Artırma ve Eksiltmelere İştirak Edilmemesi Karşılığında Elde Edilen Hasılat (GVK Md. 82/2) 351

2.3. Gayrimenkullerin Tahliyesi veya Kiracılık Hakkının Devri Karşılığında Alınan Tazminatlar ile Peştemallıklar

(GVK Md. 82/3) 352

2.4. Arızı Olarak Yapılan Serbest Meslek Faaliyetleri Dolayısıyla Tahsil Edilen Hasılat (GVK Md. 82/4) 353

2.5. Gerçek Usulde Vergiye Tabi Mükelleflerin Terkettikleri İşleriyle İlgili Olarak Sonradan Elde Ettikleri Kazançlar

(GVK Md. 82/5) 354

2.6. Dar Mükellefiyete Tabi Olanların Türkiye ile Yabancı Ülkeler Arasında Arızı Olarak Yaptıkları Ulaştırma

İşlerinden Elde Ettikleri Kazançlar (GVK Md. 82/6) 354

2.7. Arızı Kazançlarda İstisna 355

3. DİĞER KAZANÇ VE İRATLARIN BEYANI 356

3.1. Tam Mükellefiyette Diğer Kazanç ve İratların Beyanı 356

3.1.1. Beyanname Verilmeyecek Haller 356

3.1.2. Yıllık Beyanname ile Beyan Edilecek Diğer Kazanç ve İratlar 356

3.1.3. Hazır Beyan Sistemi ile Diğer Kazanç ve İratların Beyanı 356

3.2. Dar Mükellefiyette 357

SEKİZİNCİ BÖLÜM

GELİR UNSURLARININ TOPLANMASI VE

YILLIK BEYANNAME İLE BEYANI

1. GELİRİN TOPLANMASI 363

1.1. Yurt İçinde ve Yurt Dışında Elde Edilen Gelir Unsurlarının Toplanması 363

1.1.1. Yurt İçinde Elde Edilen Gelir Unsurları 364

1.1.2. Yurt Dışında Elde Edilen Gelir Unsurları 364

1.2. Gelirin Toplanmayacağı Haller 365

1.2.1. Tam Mükellefiyette 365

1.2.2. Dar Mükellefiyette 366

2. ZARAR MAHSUBU 366

2.1. Mahsup Edilebilecek Zararlar 366

2.2. Mahsup Edilemeyecek Zararlar 366

2.2.1. Diğer Kazanç ve İratlardan Doğan Zararların Mahsubu 366

2.2.2. Sermayede Meydana Gelen Eksilmelerden Kaynaklanan Zararların Mahsubu 367

2.2.2.1. Gayrimenkul ve Menkul Sermaye İratlarında Zararların Mahsubu 367

2.2.2.2. Faaliyeti Sonra Eren Ticari veya Zirai İşletmelerde Zarar Mahsubu 367

2.2.2.3. Kollektif ve Komandit Şirketlerin Tasfiye Döneminde Doğan Zararların Mahsubu 368

2.2.2.4. Komanditer Ortakta Zarar Mahsubu 368

2.3. Zarar Mahsubunda Sıra 368

2.4. Yurt Dışı Faaliyetlerden Doğan Zararların Mahsubu 369

2.5. Zarar Devri Halinde, Zararlı Yılla İlgili Defter ve Belgelerin Muhafaza ve İbraz Zamanaşımı 370

3. GELİRDEN YAPILACAK İNDİRİMLER 370

3.1. Sigorta Primleri 370

3.1.1. Şahıs Sigorta Primlerindeki İndirim Esasları 371

3.1.2. Hayat Sigortası'nda İndirim Sınırı 372

3.1.3. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kapsamında Ödenen Primler 373

3.2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları İndirimi: 373

3.3. Engellilik İndirimi 374

3.3.1. Hizmet Erbabı Açısından Engellilik İndirimi Uygulama Esasları 374

3.3.2. Basit Usulde Vergilendirilen Engelli Mükellefler, Engelli Serbest Meslek Erbabı ile Bakmakla

Yükümlü Olduğu Engelli Kişi Bulunan Serbest Meslek Erbabında Uygulama 375

3.4. Bağış ve Yardım İndirimi 376

3.4.1. Genel ve Özel Bütçeli Kamu İdarelerine, İl Özel İdarelerine, Belediyelere, Köylere, Kamu Yararına

Çalışan Derneklere ve Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflara Yapılan Bağış ve Yardımlar 376

3.4.1.1. Bağış ve Yardımın Yapılacağı Kurum ve Kuruluşlar 376

3.4.1.2 Bağış ve Yardım Makbuz Karşılığında Yapılmalıdır 377

3.4.1.3. Bağış ve Yardım İndiriminde Tutar Sınırlaması 377

3.4.2. Eğitim ve Sağlık Tesisleri, İbadethane ve Yaygın Din Eğitimi Verilen Tesislerin İnşası Dolayısıyla Yapılan Harcamalar İle Mevcut Tesislerin Faaliyetlerini Devam Ettirebilmeleri İçin Yapılan Bağış

ve Yardımlar 377

3.4.3. Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılan Gıda, Temizlik, Giyecek ve

Yakacak Maddeleri Bağışı 378

3.4.3.1. Bağışın Yapılacağı Dernek veya Vakıflar 379

3.4.3.2. Bağışa Konu Olacak Mallar ve Bağışın Niteliği 379

3.4.3.3. Bağışı Yapanlar ve Alanlarca Düzenlenecek Belge 379

3.4.3.4. Kayıt Düzeni ve Beyannamelerde Gösterim 379

3.4.4. Sanat ve Kültür Faaliyetlerine İlişkin Bağış ve Yardımlar 379

3.4.5. Sponsorluk Harcamaları 380

3.4.6. Araştırma Geliştirme Harcamaları İndirimi 381

3.4.7. Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulu'nca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağışlar 381

3.4.8. Kızılay Derneği'ne ve Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar 382

3.4.9. Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutarların İndirimi 382

3.4.10. Bazı Hizmet İşletmeleri Tarafından Türkiye'de Yerleşmiş Olmayan Kişilerle, İşyeri, Kanuni ve

İş Merkezi Yurt Dışında Bulunanlara Türkiye'de Verilen, Münhasıran Yurt Dışında Yararlanılan Hizmetler Karşılığında Elde Edilen Kazanç 383

3.4.11. Korumalı İşyeri İndirimi 384

3.4.12. Basit Usulde Tespit Edilen Kazançlarda İndirim 385

3.4.13. Bireysel Katılım Yatırımcısı Tam Mükellef Gerçek Kişiler Tarafından İktisap Edilen Tam Mükellef

Anonim Şirketlere Ait İştirak Hisselerinin Vergi Usul Kanunu'na Göre Hesaplanan Değerleri 386

3.4.14. EXPO Antalya Ajansına Yapılacak Nakdi ve Ayni Bağış ve Yardımlar İle Sponsorluk Harcamaları 387

3.4.15. Bağış ve Yardımın Nakden Yapılmaması Halinde İndirilecek Tutarın Tespiti 388

3.4.16. Zarar Beyan Edilmesi Halinde Bağış ve Yardım İndirimi 388

3.4.17. Bağış ve Yardımın İndirilebileceği Gelir Unsurları 388

3.4.18. Ortaklıklarda Bağış ve Yardım İndirimi 388

3.4.19. Özel Kanunlarda Yer Alan Bağış ve Yardım İndirimine İlişkin Düzenlemeler 389

3.4.19.1. Afetlerden Zarar Görenlere Yapılacak Bağış ve Yardımlar 389

3.4.19.2. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar 390

3.4.19.3. 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu Uyarınca Yapılan Bağış ve Yardımlar 390

3.4.19.4. 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun

Uyarınca Yapılan Bağış ve Yardımlar 390

3.4.19.5. 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar 390

3.4.19.6. 2876 Sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar 390

3.4.19.7. 4122 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Bağışlar 391

3.4.19.8. 3294 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu Uyarınca Yapılan Bağışlar 391

3.4.19.9. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar....391

3.4.19.10. 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve

Yardımlar 391

3.4.19.11. Gazete, Dergi veya Diğer Kuruluşlarca Düzenlenen Kampanyalara Yapılan Bağış ve

Yardımlar 391

- 3.4.19.12. Terörle Mücadele Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar 391
- 3.4.19.13. 6546 Sayılı Kanun'a Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar 391
- 3.4.19.14. 6569 Sayılı Kanun'a Göre TÜSEB'e Yapılan Bağış ve Yardımlar 392
- 3.4.19.15. Türkiye Maarif Vakfına Yapılan Bağış ve Yardımlar 392
- 4. MATRAHTAN VE GELİR UNSURLARINDAN İNDİRİLEMEYECEK GİDERLER 392
- 5. VERGİLENDİRME DÖNEMİ 392
 - 5.1. Mükellefiyetin Takvim Yılıının Bir Bölümünü Kapsaması 392
 - 5.2. Özel Hesap Dönemi 393
- 6. VERGİNİN HESAPLANMASI 393
- 7. GELİR VERGİSİ TARİFESİ 393
- 8. BEYANNAMENİN VERİLMESİ 395
 - 8.1. Normal Süre 395
 - 8.2. Özel Haller 395
 - 8.3. Zor Durum-Mücbir Sebep 395
- 9. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLECEĞİ VERGİ DAİRESİ 396
 - 9.1. Tam Mükellefiyette 396
 - 9.2. Dar Mükellefiyette 396
 - 9.3. Beyannamelerin Elektronik Ortamda Hazırlanması ve Gönderilmesi 396
- 10. TARH MUAMELESİ 396
 - 10.1. Tarh Yeri 397
 - 10.2. Tarhiyatın Muhatabı 397
 - 10.3. Vergilendirme Dönemi 397
 - 10.4. Tarh Zamanı 397
- 11. VERGİNİN ÖDENMESİ 398
 - 11.1. Yıllık Beyana Tabi Gelirler Üzerinden Tahakkuk Eden Vergilerde Ödeme 398

- 11.2. Zirai Kazançlarda Özel Ödeme Zamanı 398
- 12. ÖDEME ŞEKİLLERİ 398
 - 12.1. Vergi Dairesine Ödeme 398
 - 12.2. Diğer Ödeme Şekilleri 398
- 13. GELİR VERGİSİNDE YAPILACAK MAHSUPLAR 398
 - 13.1. Yurt İçinde Ödenen Vergilerin Mahsubu 398
 - 13.1.1. Kesinti Yoluyla Ödenmiş Olan Vergilerin Mahsubu 398
 - 13.1.2. Kollektif ve Komandit Şirketlerde Kesilen Vergilerin Mahsubu 399
 - 13.1.3. Geçici Verginin Mahsubu 399
 - 13.1.4. Diğer Ücret Üzerinden Kesilen Verginin Mahsubu 400
 - 13.2. Yabancı Memleketlerde Ödenen Vergilerin Mahsubu 400
 - 13.3. Geçici Vergi İle Kesinti Suretiyle Ödenen ve Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsup Sırası 401
- 14. GELİR VERGİSİNDE NAKDEN VEYA MAHSUBEN İADE 401
 - 14.1. Genel Esaslar 402
 - 14.2. Kesinti Yoluyla Ödenmiş Vergilerin Diğer Vergi Borçlarına Mahsuben veya Nakden İadesi 402
 - 14.2.1. Mahsup Yoluyla İade 402
 - 14.2.2. Nakden İade 403
 - 14.3. Yıllık Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiden Mahsup Edilecek Geçici Vergi Tutarı ile Mahsuplar
Sonunda Kalan Geçici Vergi Tutarının İadesi 404
 - 14.4. Mahsuben İadelerde Mahsup İşleminin Yapılacağı Tarih 405
 - 14.5. İade ile İlgili Diğer Hususlar 405
 - 14.5.1. İade Talebinin Gerçeğe Aykırı Belgelere Dayanması 405
 - 14.5.2. Tevkif Yoluyla Kesilen Verginin Vergi Sorumlusunca Tahakkuk Ettirilmemesi veya Ödenmemesi 405

14.5.3. Adına Vergi Kesintisi Yapılan ile Gelir Sahibinin Farklı Gerçek veya Tüzel Kişi Olması 405

14.5.4. Yeminli Mali Müşavirlerin Sorumluluğu 406

15. YILLIK BEYANNAMENİN DOLDURULMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER 406

DOKUZUNCU BÖLÜM

GELİR UNSURLARININ TOPLANMASI VE BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Gelir Unsurlarının Toplanması ve Beyanına İlişkin Örnekler 417

ONUNCU BÖLÜM

MUHTASAR BEYANNAME

1. VERGİ KESİNTİSİNİN NİTELİĞİ 515

1.1. Genel Olarak 515

2. VERGİ KESİNTİSİNDE UYULMASI GEREKEN İLKELER 516

2.1. Vergi Kesintisi Yapmak Zorunda Olanlar 516

2.2. Vergi Tevkifatına Tabi Kazanç ve İratlar 517

2.2.1. İstihkak Sahibinin Gelir veya Kurumlar Vergisi Mükellefi Olup Olmadığına Bakılarak Yapılacak

Vergi Tevkifatları 517

2.2.2. Sadece Gelir Vergisi Mükelleflerinden Yapılacak Vergi Tevkifatı 519

2.3. Vergi Kesintisi Oranları 519

2.3.1. Genel Oran 519

2.3.2. Bakanlar Kurulu'nun Oran Belirleme Yetkisi 520

3. KAZANÇ VE İRATLARDAN VERGİ KESİNTİSİ 520

3.1. Kazançlarda Vergi Kesintisi 520

3.1.1. Serbest Meslek Kazançlarında Vergi Kesintisi 520

3.1.2. Ticari Kazançlarda Vergi Kesintisi 521

3.1.2.1. Yıllara Sari İnşaat ve Onarma İşlerinde Vergi Kesintisi 521

3.1.2.2. Şans Oyunlarına İlişkin Olarak; Bilet, Kupon ve Benzerlerini Satanlara ve Bu Oyunların

Oynatılmasına Aracılık Edenlere Yapılan Ödemelerden Yapılacak Vergi Kesintisi 522

3.1.2.3. 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Gerçek ve Tüzel Kişilerin

Mallarını İş Akdi ile Bağlı Olmaksızın Satanlara Yapılan Ödemeler 522

3.1.2.4. PTT Acentelerine Yapılan Ödemelerde Vergi Kesintisi 522

3.1.2.5. Esnaf Muaflığından Yararlananlara Yapılan Ödemelerde Vergi Kesintisi 522

3.1.3. Zirai Kazançlarda Vergi Kesintisi 522

3.2. Ücretlerde Vergi Kesintisi 524

3.2.1. Genel Olarak 524

3.2.2. Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu Kapsamında Ücret Stopaj Teşviği 525

3.2.3. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Kapsamında Ücret Gelirlerine Uygulanacak Gelir Vergisi

Stopaj Teşviği 527

3.2.4. Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanun Kapsamında

Ücret Gelirlerine Uygulanacak Stopaj Teşviği 527

3.2.5. Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Kapsamında Ücret İstisnası 527

3.2.6. GVK'nın Geçici 80'inci Maddesi Kapsamında Ücret Stopaj Teşviği 528

3.2.7. Jokey ve Sporcu Ücretleri Üzerinden Yapılacak Stopaj 528

3.3. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Vergi Kesintisi 528

3.4. Menkul Sermaye İratlarında Vergi Kesintisi 530

3.4.1. Faiz Ödemelerinde Vergi Kesintisi 530

3.4.1.1. Menkul Kıymetler Dolayısıyla Yapılan Faiz Ödemelerinde Vergi Kesintisi 530

3.4.1.2. Mevduat Faizlerinde Vergi Kesintisi 531

3.4.1.3. Mevduat Faizi Niteliğindeki Kâr Paylarında Vergi Kesintisi 532

3.4.2. Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Porföy Kazançları Üzerinden Fon/Ortaklık Bünyesinde Yapılacak

Tevkifat 533

3.4.3. Kâr Paylarında Vergi Kesintisi 534

3.4.4. Repo Gelirlerinde Vergi Kesintisi 535

3.4.5. Tüzel Kişiliği Haiz Emekli Sandıkları, Yardım Sandıkları ile Emeklilik ve Sigorta Şirketleri

Tarafından Katılımcılara Yapılan Ödemelerde Vergi Kesintisi 535

3.4.6. Bireysel Emeklilik Sisteminden Emeklilik Hakkı Kazananlar ile Ayrılanlara Yapılan Ödemelerde

Vergi Kesintisi 536

3.4.7. Vergi Cennetlerine Nakden ve Hesaben Yapılan ve Tahakkuk Ettirilen Ödemeler Üzerinden

Yapılacak Tevkifat 536

3.4.8. VUK'un 11/7'nci Maddesi Kapsamına Giren Ödemeler Üzerinden Yapılacak Tevkifat 537

4. VERGİ KESENLERİN SORUMLULUĞU VE KESİNTİNİN BEYANI 537

4.1. Vergi Kesenlerin Sorumluluğu 537

4.2. Vergi Kesintisinin Beyanı ve Ödenmesi 537

4.3. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi 539

5. MUHTASAR BEYANNAMENİN DOLDURULMASINA İLİŞKİN ÖRNEK 539

ONBİRİNCİ BÖLÜM

GVK'NIN GEÇİCİ 67'NCİ MADDESİNE İLİŞKİN UYGULAMA ESASLARI

1. GVK'NIN GEÇİCİ 67'NCİ MADDE DÜZENLEMESİ 549

1.1. Verginin Konusu 549

1.1.1. Geçici 67'nci Madde Kapsamında Vergilendirilecek Kazanç Unsurları 549

1.1.1.1. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarından Elde Edilen Gelirler

(GVK Geçici Md.67/1) 549

1.1.1.2. GVK'nın 75/5'inci Maddesi Kapsamındaki Gelirin Banka veya Aracı Kurum Vasıtası Olmaksızın Elde Edilmesi (GVK Geçici Md.67/2) 551

1.1.1.3. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Banka veya Aracı Kurumlar Tarafından Başka Bir Banka veya Aracı Kurum Aracı Olmaksızın Satın Alınması (GVK Geçici Md.67/3) 552

1.1.1.4. Mevduat Faizi, Katılım Bankaları Tarafından Açılan Katılım Hesapları Kâr Payları ve Repo Kazançları (GVK Geçici Md.67/4) 553

1.1.2. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Aracı Tanımı 553

1.1.3. Menkul Kıymet veya Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının 01.01.2006 Tarihi İtibariyle İhraç Edilmiş

veya İktisap Edilmiş Olması 556

1.1.4. Uygulanacak Tevkifat Oranı 557

1.1.5. Sermaye Piyasası Aracı Türleri İtibariyle Vergilendirme Esasları 558

1.1.5.1. Pay Senetleri (Hisse Senetleri) 559

1.1.5.2. Depo Sertifikaları (GDR, ADR ve DR) 560

1.1.5.3. Katılma İntifa Senetleri 560

1.1.5.4. Yatırım Fonları ve Ortaklıkları ile Bunların Katılma Payı ve Pay Senetleri 561

1.1.5.5. Aracı Kuruluş Varantları 564

1.1.5.6. Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri 564

1.1.5.7. Sertifikalar 566

1.1.5.8. Borçlanma Araçları 566

1.1.5.9. Kâr/Zarar Ortaklığı Belgesi 571

1.1.6. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Aracı Üzerinden Sağlanan Gelirin Banka veya Aracı

Kurum Vasıtasıyla Elde Edilmesi 571

1.1.7. Menkul Kıymet Kuponlarının Vadesinden Önce Elden Çıkarılması 572

1.1.8. Teminattaki Menkul Kıymetlerin Nakde Çevrilmesi Hali 572

1.2. Vergiyi Doğuran Olay 572

1.2.1. Alım Satım İşlemlerinde Tevkifat, İşlem Tarihinde Değil Takas Tarihi İtibariyle Yapılacaktır 572

1.2.2. Başka Kişi ve Kuruma Yapılan Virman İşlemleri Elden Çıkarma Addedilerek Vergiyi Doğuran

Olay Olarak Kabul Edilmiştir 572

1.2.3. GDR, ADR ve DR Şeklinde Depo Sertifikası Olarak Çıkarılan Kıymetlerde Tevkifata İlişkin Vergiyi

Doğuran Olay 573

1.2.4. Mevduat Faizi, Kâr ve Zarara Katılma Hesabı Kâr Payı ve Repo Kazançlarında Vergiyi Doğuran Olay..573

1.3. Verginin Mükellefi 573

1.4. Verginin Sorumlusu 574

1.4.1. Banka, Aracı Kurumlar ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 574

1.4.2. Saklamacı Kuruluşlar 574

1.4.3. Takasbank'ın Tahsiline Aracılık Edilen Gelirlerdeki Sorumluluğu 575

1.5. Banka, Aracı Kurum, Saklamacı Kurumlar ve Diğer Sorumluluk Yüklenen Kurumlar Tarafından Yerine

Getirilmesi Gereken Diğer Mükellefiyetler 576

1.5.1. Maliye Bakanlığı'na Yapılacak Bildirimler 576

1.5.1.1. Menkul Kıymet veya Diğer Sermaye Piyasası Aracının Başka Kişi veya Kurum Hesabına

Nakledilmesi 576

1.5.1.2. Menkul Kıymet veya Diğer Sermaye Piyasası Aracının Sahibi Tarafından Fiziken Teslim

Alınması 576

1.5.1.3. Menkul Kıymet veya Diğer Sermaye Piyasası Aracının Sahibi Tarafından Fiziken Teslim

Edilmesi 576

- 1.5.1.4. Bildirim İşlemlerinin Nasıl Yapılacağı 577
- 1.5.2. Banka ve Aracı Kurumların Birbirlerine Yapacağı Bildirimler 577
- 1.6. Banka ve Aracı Kurumların Sorumluluğunun Sınırı 577
- 1.7. Matrahın Tespiti 578
 - 1.7.1. Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları Üzerinden Elde Edilen Gelirlerde Matrah 578
 - 1.7.1.1. Alım Satım İşlemlerinde Matrah 578
 - 1.7.1.2. Menkul Kıymet veya Diğer Sermaye Piyasası Aracının İtfası Halinde Matrah 589
 - 1.7.1.3. Dönemsel Getirilerde Matrah 589
 - 1.7.1.4. Ödünç İşlemlerinde Matrah 589
 - 1.7.2. Müşterek Hesap ve Aynı Mükellefin Birden Fazla Hesabı Olması Halinde Matrah 589
 - 1.7.3. Birden Fazla Banka veya Aracı Kurumla Çalışılması 590
 - 1.7.4. Mevduat Faizi, Kâr Payı ve Repo Kazançlarında Matrah 590
- 1.8. Vergilendirme Dönemi 590
 - 1.8.1. Aylık Dönemler (Geçici 67/2 ve 67/4'e Göre Elde Edilen Gelirler) 590
 - 1.8.2. Üçer Aylık Dönemler (Geçici 67/1 ve 67/3 Kapsamında Elde Edilen Gelirler) 590
- 1.9. Tevkifata Tabi Tutulan Gelirlerin Beyan ve Mahsubu 591
 - 1.9.1. Tevkif Suretiyle Geçici 67'nci Madde Kapsamında Vergilendirilen Gelirler Nedeniyle Gerçek Kişiler ve Dar Mükellef Kurumlar Tarafından Yıllık veya Özel veya Münferit Beyanname Verilmeyecektir. (İhtiyari Yıllık Beyanname Hariç) 591
 - 1.9.2. Gelirin Ticari Kazancın Bir Unsuru Olması Durumunda Gerçek Kişilerde ve Tam Mükellef Kurumlarda Beyan ve Mahsup 591
 - 1.9.3. Geçici 67'nci Maddenin 2 ve 3 No.lu Fıkralarında Elde Edilen Gelirlerin Mahsubunda Sınır 592
- 1.10. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları 592
 - 1.10.1. DİBS'lerin Borsa İstanbul'a Kotasyonu 592

1.10.2. ÇVÖA Hükümlerinden Faydalananların Gerçek Hak Sahibi (Beneficial Owner) Olduklarının

Tevsik Yükümlülüğü 593

1.10.3. Dar Mükellefler Türkiye’de Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarına Yatırım

Yapabilmek İçin Vergi Kimlik Numarasına Sahip Olmalıdır 593

1.10.4. Dar Mükelleflerin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarındaki Hükümlerden Yararlanma

Koşulları 593

1.11. Türev Ürünler İle Diğer Bazı Sermaye Piyasası Faaliyetlerinden Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi 594

1.11.1. Forward Sözleşmeleri 594

1.11.2. Swap İşlemleri 595

1.11.2.1. Para Swapı 595

1.11.2.2. Faiz Swapı 595

1.11.3. Opsiyon Sözleşmeleri 598

1.11.4. Diğer Hususlar 599

1.12. TÜFE’ye Endeksli Anüite Devlet Tahvillerinde Vergileme 601

2. GEÇİCİ 67’NCİ MADDE KAPSAMINDA VERİLECEK İHTİYARİ BEYANNAME 605

2.1. Genel Esaslar 605

2.1.1. İhtiyari Yıllık Beyanname Farklı Aracı Kurum veya Banka Vasıtasıyla Kıymet Alım Satımlarındaki

Zararın Mahsubunu Gerçekleştirmek İçin Kullanılır 605

2.1.2. İhtiyari Yıllık Beyanname ile Beyan Edilen Gelire Uygulanacak Vergi Oranı 605

2.1.3. Mahsup Edilemeyen Zararın Kalması Halinde Zararın Diğer Gelirlerden İndirilmesi veya Ertesi Yıl

Kazançlarından Mahsup Edilmesi Mümkün Değildir 605

2.1.4. Beyannamenin Verilmesi 606

2.2. Aynı Tür Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Sınıflandırması 606

2.3. İhtiyari Beyanda Bulunacak Mükellefler İçin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi 607

3. GEÇİCİ 67'NCİ MADDE SONRASINDA MENKUL KIYMET VE DİĞER SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ

VERGİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN TABLO 608

3.1. Tam Mükellef Gerçek Kişilerin Vergilendirilmesine İlişkin Açıklamalar 608

3.2. Dar Mükellef Gerçek Kişilerin Elde Ettikleri Gelirler İçin Açıklamalar 629

ONİKİNCİ BÖLÜM

MÜNFERİT BEYANNAME

1. MÜNFERİT BEYANNAMEYLE BEYAN OLUNACAK KAZANÇ VE İRATLAR 653

1.1. Münferit Beyanname Verecek Olanlar 653

1.2. Münferit Beyanname ile Bildirilecek Kazanç ve İratlar İle Beyannamenin Verileceği Yerler 653

1.2.1. Gayrimenkulün Bulunduğu Yerin Vergi Dairesine Verilecek Beyanname ile Bildirilecek Kazançlar 653

1.2.2. Mal ve Hakların Türkiye’de Elden Çıkarıldıkları Yerin Vergi Dairesine Verilecek Beyanname ile

Bildirilecek Kazançlar 654

1.2.3. İşletmenin Bulunduğu Yerin Vergi Dairesine Verilecek Beyanname ile Bildirilecek Kazançlar 655

1.2.4. Faaliyetin Yapıldığı Yer ya da Yolcu veya Yükün Taşıta Alındığı Yerin Vergi Dairesine Verilecek

Beyanname ile Bildirilecek Kazançlar 655

1.2.5. Ödemenin Türkiye’de Yapıldığı Yerin Vergi Dairesine Verilecek Beyanname ile Bildirilecek Kazançlar..655

1.2.6. Diğer Haller 656

2. MÜNFERİT BEYANNAMENİN VERİLMESİ 656

2.1. Beyannamenin İçeriği 656

2.2. Beyanname Verme Süresi 656

2.3. Verginin Ödenmesi 656

3. MÜNFERİT BEYANNAMENİN DOLDURULMASINA İLİŞKİN ÖRNEK 656

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GEÇİCİ VERGİ

1. GENEL AÇIKLAMA 661

2. GEÇİCİ VERGİNİN ESASLARI 661

2.1. Geçici Vergi Ödemek Zorunda Olanlar 661

2.2. Dar Mükelleflerin Geçici Vergi Karşısındaki Durumu 662

2.3. Geçici Vergi Ödemeyecek Olanlar 662

2.4. Geçici Vergi Dönemleri 662

2.4.1. Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar 663

2.4.2. Kendilerine Özel Hesap Dönemi Tayin Edilenler 663

2.4.3. İşe Başlama, İş Bırakma veya Hesap Döneminin Değişmesi 663

2.5. Geçici Vergiye Esas Kazancın Tespiti 663

2.5.1. Hazır Değerler 664

2.5.2. Menkul Kıymetler 664

2.5.3. Alacaklar 664

2.5.3.1. Şüpheli Alacak Karşılığı Ayrılması 665

2.5.3.2. Değersiz Alacaklar 665

2.5.3.3. Reeskont Uygulaması 665

2.5.4. Stoklar 665

2.5.5. Borçlar 666

2.5.6. Aktif ve Pasif Geçici Hesap Kıymetleri 666

2.5.7. Amortisman Uygulaması 666

2.6. Geçici Vergi Uygulamasında Özellik Gösteren Durumlar 666

- 2.6.1. İndirim ve İstisnaların Dikkate Alınması 666
- 2.6.2. Geçmiş Yıl Zararları 667
- 2.6.3. Yatırım İndirimi Uygulaması 667
- 2.6.4. Bağış, Yardım ve Sigorta Primi İndirimi 667
- 2.6.5. Gayri Maddi Hak Bedeli ve Ciro Primi Gibi Ödemeler 667
- 2.6.6. Yenileme Fonu Uygulaması 667
- 2.6.7. Dar Mükellefiyete Tabi Olanların Ulaştırma İşlerinde Matrah 667
- 2.6.8. Yeni İşe Başlayan Mükellefler 667
- 2.6.9. İş Bırakan Mükellefler 668
- 3. GEÇİCİ VERGİNİN HESAPLANMASI, BEYANI VE ÖDENMESİ 668
- 3.1. Geçici Verginin Hesaplanması 668
- 3.2. Geçici Verginin Beyanı 668
- 3.3. Geçici Verginin Ödenmesi 668
- 3.4. Geçici Verginin Hesaplanmasıyla İlgili Örnekler 669
- 4. GEÇİCİ VERGİNİN MAHSUP VE İADESİ 673
- 5. RE'SEN VEYA İKMALEN TARHİYAT VE CEZA UYGULAMASI 673
- 6. YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLERİN SORUMLULUĞU 675

EKLER

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA İSTİSNA TUTARLARI 680

ÜCRETLERDE MÜTEFERRİK İSTİSNA TUTARLARI 680

ENGELLİLİK İNDİRİMİ TUTARLARI 680

BASİT USULE TABİ OLMANIN ŞARTLARINI BELİRLEYEN HAD VE TUTARLAR
680

MENKUL SERMAYE İRATLARINDA İNDİRİM ORANI 680

DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI İSTİSNA TUTARI 680

ARIZİ KAZANÇLARA İLİŞKİN İSTİSNA TUTARI 680

TEVKİFATA TABİ GAYRİMENKUL VE MENKUL SERMAYE İRATLARINDA
BEYANNAME VERME SINIRI 681

TEVKİFATA VE İSTİSNAYA KONU OLMAYAN MENKUL VE GAYRİMENKUL
SERMAYE İRATLARINA

İLİŞKİN BEYANNAME VERME SINIRI 681

GELİR VERGİSİ TEVKİFAT ORANLARI 681

GELİR VERGİSİ KANUNU'NUN GEÇİCİ 61, 67, 68 VE 72'NCİ MADDELERİNDE YER
ALAN ÖDEMELERE

İLİŞKİN TEVKİFAT ORANLARI 683

GELİR VERGİSİ TARİFELERİ 685

GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN GEÇİCİ VERGİ ORANLARI 685

AİLE DURUMU BİLDİRİMİ 686

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNE AİT BORDRO 687

İKİNCİ KİTAP

KURUMLAR VERGİSİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİNDE KONU VE MÜKELLEFLER

1. KURUMLAR VERGİSİNİN KONUSU 3

2. KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ 3

2.1. Sermaye Şirketleri 3

2.1.1. Anonim Şirketler 4

2.1.2. Sermayesi Paylara Bölünmüş (Eshamlı) Komandit Şirketler 4

2.1.3. Limited Şirketler 5

2.1.4. Sermaye Piyasası Kurulu'nun Düzenleme ve Denetimine Tabi Fonlar 5

2.1.5. Yabancı Şirketlerle İlgili Özel Kanunlar 6

2.1.5.1. 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu 6

2.1.5.2. Yabancı Banka Şubeleri 6

- 2.2. Kooperatifler 6
- 2.3. İktisadi Kamu Kuruluşları 7
 - 2.3.1. Nitelikleri 7
 - 2.3.2. Vergiye Tabi Olma Şartları 7
 - 2.3.2.1. Bağlılık 7
 - 2.3.2.2. İşletme Özelliği 7
 - 2.3.2.3. Devamlılık 7
 - 2.3.2.4. Sermaye Şirketi ya da Kooperatif Olmama 8
 - 2.3.3. Kurumlar Vergisi Uygulamasında İktisadi Devlet Teşekkülü ve Kamu İktisadi Kuruluşlarının Durumu 8
- 2.4. Dernek ve Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler 9
 - 2.4.1. Nitelikleri 9
 - 2.4.2. Vergiye Tabi Olma Şartları 10
 - 2.4.3. Türkiye Kızılay Derneği'ne İlişkin Düzenleme 14
 - 2.4.4. Yabancı Dernek ve Vakıflara Ait İşletmeler 14
- 2.5. İş Ortaklıkları 14
 - 2.5.1. Tanımı 14
 - 2.5.2. Unsurları 14
 - 2.5.3. İşin Bitiminde Ortaya Çıkan Kâr ve Zararların Durumu 15
- 2.6. Döner Sermayeli İşletmeler 16
- 3. KURUMLAR VERGİSİNDE MÜKELLEFİYET 16
 - 3.1. T am Mükellefiyet 16
 - 3.1.1. Tanımı 16
 - 3.1.2. Kanuni Merkez 16
 - 3.1.3. İş Merkezi 17
 - 3.2. Dar Mükellefiyet 17

3.2.1. Tanımı 17

3.2.2. Dar Mükellefiyette Konu 17

3.2.2.1. Türkiye’de Elde Edilen Ticari Kazançlar 17

3.2.2.2. Türkiye’de Elde Edilen Zirai Kazançlar 19

3.2.2.3. Türkiye’de Elde Edilen Serbest Meslek Kazançları 20

3.2.2.4. Taşınır ve Taşınmazlar ile Hakların Türkiye’de Kiralanmasından Elde Edilen İratlar 20

3.2.2.5. Türkiye’de Elde Edilen Menkul Sermaye İratları 21

3.2.2.6. Türkiye’de Elde Edilen Diğer Kazanç ve İratlar 21

İKİNCİ BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİNDE MUAFLIKLAR VE İSTİSNALAR

1. MUAFLIKLAR 27

1.1. Kurumlar Vergisi Kanunu’nda Yer Alan Muafiyetler 27

1.1.1. Kamu İdare ve Kuruluşları Tarafından Tarım ve Hayvancılığı, Bilimi, Fenni ve Güzel Sanatları Öğretmek,

Yaymak, Geliştirmek ve Teşvik Etmek Amacıyla İşletilen Kuruluşlar 27

1.1.1.1. Okul Atölyeleri 28

1.1.1.2. Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri Uygulama Otelleri 28

1.1.2. İnsan ve Hayvan Sağlığının Korunması Amaçlı Muafiyetler 28

1.1.2.1. Vakıf Üniversiteleri Bünyesinde Faaliyet Gösteren Sağlık Kurumları 29

1.1.2.2. Sağlık Bakanlığı’na Bağlı Kurum ve Kuruluşlar Tarafından Kiralama İşlemleri 29

1.1.3. Kamu İdare ve Kuruluşları Tarafından Sosyal Amaçlarla İşletilen Kuruluşlar 29

1.1.3.1. Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri Bünyesinde Oluşturulan İş Yurtları 29

1.1.4. Sergi, Fuar ve Panayır Muafılığı 31

1.1.5. Kreş, Konukevleri ve Askeri Kışlalardaki Kantinlere İlişkin Muafiyetler 31

1.1.6. Kanunla Kurulan Emekli ve Yardım Sandıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumları 32

- 1.1.7. Yaptıkları İş veya Hizmet Karşılığında Resim ve Harç Alan Kamu Kuruluşları 32
- 1.1.8. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme Fonu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve 5602 Sayılı
- Kanun'un 3'üncü Maddesinde Tanımlanan İlgili Kurum ve Kuruluşlar 32
- 1.1.9. Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü ile Askeri Fabrika ve Atölyeler 33
- 1.1.10. İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Köyler Tarafından İşletilen İktisadi İşletmeler 33
- 1.1.11. Köyler veya Köy Birlikleri Tarafından İşletilen İktisadi İşletmeler 33
- 1.1.12. Spor Kulüplerinin İdman ve Spor Faaliyetlerinde Bulunan İktisadi İşletmeleri ile Sadece İdman ve
- Spor Faaliyetinde Bulunan Anonim Şirketler 34
- 1.1.13. Kooperatifler 34
- 1.1.13.1. Muafiyet Şartları 34
- 1.1.13.2. Ortak Dışı İşlemler 35
- 1.1.13.3. Yapı Kooperatiflerinin Muafiyetinde Özel Şartlar 37
- 1.1.13.4. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Kooperatif Muafiyeti Hakkındaki Görüşleri 37
- 1.1.14. Kredi Teminatı Veren Kuruluşlar 38
- 1.1.15. Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Faaliyetinde Bulunan Kurum ve Kuruluşlar 39
- 1.1.16. Organize Sanayi Bölgeleri ile Küçük Sanayi Sitelerine Ait İktisadi İşletmeler 39
- 1.1.17. Hazine Müsteşarlığına Ait Olan Varlık Kiralama Şirketleri 39
- 1.1.18. Ekonomi Bakanlığından Alınan İzne İstinaden Kurulan Bölgesel Yönetim Merkezleri 40
- 1.1.18.1. Muafiyet Şartları 40
- 1.1.18.2. Muafiyetten Yararlanacaklar 41
- 1.1.19. EXPO 2016 Antalya Ajansı 41
- 1.1.20. Şarta Bağlı Muafiyetlerin Kaybı ve Kazanılması 41
- 1.2. Diğer Kanunlarda Yer Alan Muafiyetler 42
- 1.2.1. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na Tanınan Muafiyet 42

1.2.2. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na Tanınan Muafiyet 42

1.2.3. Organize Sanayi Bölgelerine Tanınan Muafiyet 42

1.2.4. Yatırımcıları Koruma Fonu Muafiyeti 42

1.2.5. Doğal Afetler Sigortaları Kurumu'nun Muafiyeti 43

1.2.6. İşsizlik Sigortası Fonunun Muafiyeti 43

1.2.7. Rekabet Kurumu'nun Muafiyeti 43

1.2.8. Türkiye Futbol Federasyonunun Muafiyeti 43

1.2.9. Siyasi Partilerin Muafiyeti 43

1.2.10. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun Muafiyeti 43

1.2.11. Türk Standartları Enstitüsü'nün Muafiyeti 43

1.2.12. İlköğretime Tanınan Muafiyet 43

1.2.13. Tarımsal  retici Birlikleri'ne Tanınan Muafiyet 43

1.2.14. Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflar 44

1.2.15. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı'nın Muafiyeti 44

1.2.16. Islah Amaçlı Yetiştirici Birliklerinin Muafiyeti 45

1.2.17. Türkiye Maarif Vakfı'nın Muafiyeti 45

1.2.18. Türkiye Varlık Fonu Kanununa Göre Tanınan Muafiyet 45

2. İSTİSNALAR 45

2.1. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre İstisna Kapsamına Alınan Kazançlar 45

2.1.1. İştirak Kazançları İstisnası 45

2.1.2. Yurt Dışı İştirak Kazançları İstisnası 46

2.1.2.1. Yurt Dışı İştirak Kazancı İstisnasından Yararlanma Şartları 47

2.1.2.2. Yurt Dışındaki İnşaat İşlerinin Yapılabilmesi İçin İlgili  lke Mevzuatına Göre Ayrı Bir Şirket

Kurulmasının Zorunlu Olduğu Durumlarda İstisna Uygulaması 50

2.1.3. Tam Mükellef Anonim Şirketlerin Yurt Dışı İştirak Hisseleri Satış Kazancı İstisnası 51

2.1.4. Emisyon Primi Kazancı İstisnası 53

2.1.5. Türkiye’de Kurulu Fonlar ile Yatırım Ortaklıklarının Kazançlarına İlişkin İstisna 53

2.1.6. Taşınmazlar ve İştirak Hisseleri ile Kurucu Senetleri, İntifa Senetleri ve Rüçhan Hakları Satış Kazancı

İstisnası 54

2.1.6.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar 55

2.1.6.2. İstisnanın Uygulanmasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler 55

2.1.6.3. İstisna Uygulamasına İlişkin Şartlar 57

2.1.6.4. Diğer Hususlar 63

2.1.7. Bankalara veya TMSF’ye Borçlu Durumda Olan Kurumlar ile Bankalara Tanınan İstisna 66

2.1.7.1. Bankalara Borçları Nedeniyle Kanuni Takibe Alınmış veya TMSF’ye Borçlu Durumda Olan

Kurumlar ile Bunların Kefillerine ve İpotek Verenlere Tanınan İstisna 66

2.1.7.2. Bankalara Tanınan İstisna Uygulaması 67

2.1.8. Yurt Dışı Şube Kazançları İstisnası 68

2.1.9. Yurt Dışında Yapılan İnşaat, Onarım, Montaj İşleri ile Teknik Hizmetlerden Sağlanan Kazançlarda İstisna 68

2.1.9.1. Genel Olarak 68

2.1.9.2. İstisnanın Kapsamı 69

2.1.9.3. İstisna Kazancın Türkiye’de Genel Sonuç Hesaplarına İntikali 71

2.1.9.4. Diğer Hususlar 72

2.1.10. Eğitim Tesisleri, Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Rehabilitasyon Merkezlerinin İşletilmesinden

Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna 76

2.1.10.1. İstisnanın Kapsamı 76

2.1.10.2. Yararlanma Koşulları 77

2.1.10.3. İstisnanın Süresi 78

- 2.1.10.4. İstisna Süresi İçinde Yeni Okul, Kreş, Gündüz Bakımevi veya Merkez Yapılması 78
- 2.1.10.5. İstisnadan Yararlanan İşletmenin Satılması veya Devredilmesi 79
- 2.1.11. Risturn İstisnası 79
- 2.1.11.1. Yönetim Gideri Karşılığı Olarak Ödenen Paralardan Harcanmayarak Ortaklara Dağıtılan Kısımlar 79
- 2.1.11.2. Tüketim Kooperatiflerinde Risturn İstisnası 80
- 2.1.11.3. Üretim Kooperatiflerinde Risturn İstisnası 80
- 2.1.11.4. Kredi Kooperatiflerinde Risturn İstisnası 80
- 2.1.11.5. Tarımsal Üretici Birliklerinde Risturn İstisnası 80
- 2.1.11.6. Diğer Hususlar 80
- 2.1.11.7. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Kooperatiflerde Risturn İstisnası Hakkındaki Görüşleri 81
- 2.1.12. Sat-Kirala-Geri Al İşlemlerinden Doğan Kazançlarda İstisna 82
- 2.1.12.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar 82
- 2.1.12.2. İstisna Uygulamasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler 83
- 2.1.12.3. İstisnadan Yararlanma Şartları 83
- 2.1.12.4. İstisna Uygulaması 84
- 2.1.13. Kira Sertifikası İhracı Amacıyla Her Türlü Varlık ve Hakların Satışından Doğan Kazançlarda İstisna 88
- 2.1.13.1. İstisnadan Yararlanacak Olanlar 88
- 2.1.13.2. İstisna Uygulamasına Konu Olacak İktisadi Kıymetler 88
- 2.1.13.3. İstisnadan Yararlanma Şartları 88
- 2.1.13.4. İstisna Uygulaması 89
- 2.1.14. Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna 93
- 2.1.14.1. İstisna Uygulanacak Kazanç ve İratlar 93
- 2.1.14.2. İstisnadan Yararlanma Şartları 94

2.1.14.3 İstisna Uygulaması 96

2.1.14.4. Diğer Hususlar 99

2.2. Diğer Kanunlarda Yer Alan İstisnalar 101

2.2.1. Türk Uluslararası Gemi Sicili'ne Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek

Kazançlara İlişkin İstisna 101

2.2.1.1. Yasal Düzenleme ve İstisnanın Kapsamı 101

2.2.1.2. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti 102

2.2.1.3. Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtımını 103

2.2.1.4. İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtılması 103

2.2.1.5. İhtiyaç Fazlası Malzemenin Satılması Halinde İstisna Uygulaması 103

2.2.1.6. Time Charter İşletmeciliği 104

2.2.2. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda Yer Alan İstisna 104

2.2.2.1. Yasal Düzenleme 104

2.2.2.2. Yazılım ve Ar-Ge Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlarda Kurumlar Vergisi İstisnasının

Kapsamı 105

2.2.2.3. Yönetici Şirketlerin Yararlanabilecekleri İstisnanın Kapsamı 106

2.2.2.4. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti 107

2.2.2.5. Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtımını 107

2.2.2.6. İstisna Kapsamındaki Kazançların Dağıtılması 107

2.2.2.7. İstisna Uygulamasında Süre 107

2.2.2.8. Bölgedeki İşyeri Kiralamalarında Gelir Vergisi Kesintisi 107

2.2.2.9. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği Hükümlerine Göre Muafiyet ve

İstisnalar, Bölgenin İzlenmesi ve Denetimi 108

2.2.3. Serbest Bölgelerde Uygulanan Kurumlar Vergisi İstisnası 108

- 2.2.3.1. Yasal Düzenleme 108
- 2.2.3.2. Geçiş Döneminde Kurumlar Vergisi İstisnasının Kapsamı 110
- 2.2.3.3. İstisna Kazanç Tutarının Tespiti 110
- 2.2.3.4. Müşterek Genel Giderler ve Amortismanların Dağıtımı 111
- 2.2.3.5. Vergi Kesintisi Sorumluluğu 112
- 2.2.3.6. İstisna Uygulamasında Süre 112
- 2.2.3.7. İmalat Faaliyetlerine Uygulanacak İstisna 112
- 2.2.3.8. Diğer Hususlar 114
- 2.2.4. Yatırım İndirimi İstisnası 115
- 2.2.5. Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Kapsamında Düzenlenen Ürün Senetlerinde Kazanç İstisnası 115
- 2.2.6. Türk Akreditasyon Kurumu'na Tanınan İstisna 115
- 2.2.7. Elektrik Piyasası Kanunu Kapsamında İstisna 116
- 2.2.8. Araştırma Altyapılarının Kurumlar Vergisi İstisnası 116
- 2.3. Uluslararası Anlaşmalarla Sağlanan İstisnalar ve Uluslararası Kurumlara Tanınan İstisnalar 116
- 2.4. Yabancı Fon Kazançlarının ve Bu Fonların Portföy Yöneticiliğini Yapan Şirketlerin Vergilendirilmesi 116
 - 2.4.1. Uygulamanın Şartları 117
 - 2.4.1.1. Fon Adına Tesis Edilen İşlemlerin Portföy Yöneticisi Şirketin Mutat Faaliyetleri Arasında Yer Alması 117
 - 2.4.1.2. Yabancı Fon ile Portföy Yöneticisi Şirket Arasındaki İlişkinin Bağımsız Olarak Faaliyet Gösteren Kişilerdeki Gibi Olması 117
 - 2.4.1.3. Portföy Yöneticiliği Hizmeti Karşılığı Alınacak Bedelin Emsale Uygun Olması ve Transfer

Fiyatlandırması Raporu Verilmesi 117

2.4.1.4. Portföy Yöneticisi Şirketin Yabancı Fon Üzerindeki Hak Sahipliği Oranının %20'yi Aşmaması 117

2.4.2. Portföy Yöneticisi Şirketin Yabancı Fondan Elde Ettiği Kazançlar 117

2.4.3. Fonun Katılımcı ve Kurucuları Arasında Doğrudan veya Dolaylı Olarak Bulunan Tam Mükellef Gerçek

Kişi veya Kurumlara İlişkin Bildirim 117

2.5. İstisna Uygulaması ile İlgili Bazı Önemli Konular 118

2.5.1. Kurumlar Vergisinden İstisna Edilen Kazançlara İsbet Eden Giderlerin Diğer Kazançlardan

İndirilememesi 118

2.5.2. İstisnalar Arasında Mahsup Önceliği ve Mahsup Edilemeyen İstisnanın Ertesi Yıllara Devredilip

Devredilmeyeceği 119

2.5.2.1. Mahsup Önceliği Bulunan ve Kurum Kazancı Olmasa da Uygulanacak İstisnalar 119

2.5.2.2. Kurum Kazancının Olması Durumunda Uygulanacak İstisnalar 120

2.5.3. Geçmiş Yıl Zararları ile İstisnaların İndirim Önceliği 120

2.5.4. İstisna Konusu İşlemlerin Yeminli Mali Müşavirlere Tasdik Zorunluluğu 121

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TAM MÜKELLEFİYET ESASINDA VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ

1. SAFİ KURUM KAZANCI (MATRAH) 133

2. SAFİ KURUM KAZANCININ TESPİTİ 133

2.1. Genel Kural 133

2.2. Safi Kurum Kazancının Tespitinde Bazı Özel Durumlar 134

2.2.1. Zirai Faaliyetten Doğan Kazançlar 134

2.2.2. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı 134

2.2.3. Türev Ürünlerden Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi 134

2.2.3.1. Türev Ürünlerden Elde Edilen Kurum Kazançlarının Tespiti	134
3. SAFİ KURUM KAZANCININ TESPİTİNDE GİDERLER	142
3.1. Gelir Vergisi Kanununa Göre İndirilecek Giderler	142
3.2. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre İndirilmesi Kabul Edilen Giderler	143
3.2.1. Menkul Kıymet İhraç Giderleri	143
3.2.2. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	143
3.2.3. Genel Kurul Toplantıları İçin Yapılan Giderlerle, Birleşme, Devir, Bölünme, Fesih ve Tasfiye İçin Yapılan Giderler	144
3.2.4. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketlerde Komandite Ortağın Kar Payı	144
3.2.5. Katılım Bankalarının Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kar Payları	145
3.2.6. Sigorta Teknik Karşılıkları	145
3.2.6.1. Muallak Hasar ve Tazminat Karşılıkları	145
3.2.6.2. Kazanılmamış Prim Karşılıkları	146
3.2.6.3. Hayat Sigortalarında Matematik Karşılıklar	147
3.2.6.4. Dengeleme Karşılığı	148
3.2.6.5. Diğer Hususlar	148
3.3. Grup İçi Hizmet Dağıtımı ve Holding Şirketinden Bağlı Şirketlere Gider Dağıtımı	149
3.4. Kurum Çalışanlarına Ödenen Kar Payı İkramiyeleri (Temettü İkramiyesi)	149
3.5. Bankaların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na Ödedikleri Sigorta Primleri	150
3.6. Bankacılık Kanununa Göre Ayrılan Karşılıklar	150
4. SAFİ KURUM KAZANCININ TESPİTİNDE ZARAR MAHSUBU	150
4.1. Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu	151
4.2. Devir Alınan veya Bölünen Kurumun Zararlarının Mahsubu	151
4.3. Yurt Dışı Zararların Mahsubu	153
4.3.1. Yurt Dışı Zararların Mahsubu İçin Genel Kural	153

4.3.2. Yurt Dışı Faaliyet Zararlarının Belgelendirilmesi	154
4.3.3. Her Yıl İçin Denetim Yaptırma Zorunluluğu	154
4.3.4. Yurt Dışı Faaliyet Zararının Yurt Dışında Mahsubu Durumunda Uyulacak Esaslar	155
4.3.5. Faaliyet Sonuçlarının Genel Netice Hesaplarına İntikal Ettirilmesi ve Değerlenmesi	156
4.4. İş Ortaklıklarında İşin Bitiminde Ortaya Çıkan Zararların Durumu	157
5. SAFİ KURUM KAZANCININ TESPİTİNDE DİĞER İNDİRİMLER	157
5.1. Genel Açıklama	157
5.2. Kurumlar Vergisi Kanunu Uyarınca Ar-Ge İndirimi (09/08/2016 Tarihinden Önce Yapılan Başvurulara Konu Projeler İçin Ar-Ge İndirimi)	158
5.2.1. Yasal Düzenlemeler	158
5.2.2. Tanımlar	158
5.2.3. Kapsam	159
5.2.3.1. Ar-Ge Faaliyetleri	159
5.2.3.2. Kapsam Dışında Kalan Faaliyetler	159
5.2.3.3. Ar-Ge Faaliyetinin Sınırı	160
5.2.4. Ar-Ge Harcamaları	160
5.2.5. Ar-Ge Harcamalarının Kayıtlarda İzlenmesi	161
5.2.6. Ar-Ge İndiriminin Uygulanması	161
5.2.7. Aktifleştirilen Kıymetlerin Devri	162
5.2.8. Diğer Hususlar	162
5.2.8.1. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	162
5.2.8.2. Projenin Ar-Ge Projesi Olarak Değerlendirilmemesinin Sonuçları	162
5.2.8.3. Yatırım İndirimi ve Ar-Ge İndiriminin Birlikte Uygulanması	163
5.2.8.4. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ve Serbest Bölgelerde Yapılan Ar-Ge Harcamaları	163

5.2.8.5. Ar-Ge İndiriminden Yararlanılan Kazancın Dağıtılması 163

5.2.8.6. 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında

Kanun Uyarınca Ar-Ge İndirimi (09/08/2016 Tarihinden Sonra Yapılan Başvurulara Konu Projeler İçin Ar-Ge İndirimi) 163

5.2.8.7. 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun 167

5.3. Sponsorluk Harcamaları 167

5.4. Bağış ve Yardımlar 170

5.4.1. Kurum Kazancının % 5'i ile Sınırlı Bağış ve Yardımlar 170

5.4.1.1. Kapsam 170

5.4.1.2. % 5'lik Üst Sınırın Hesaplanması 171

5.4.2. Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile Dini Tesislere ve Gençlik Merkezlerine İlişkin Bağış ve Yardımlar 172

5.4.2.1. Kapsam 173

5.4.2.2. Kapsama Dahil Olan Bağış ve Yardımlar 173

5.4.2.3. Kapsam Dışında Kalan Bağış ve Yardımlar 173

5.4.2.4. Bağış ve Yardımın Belgelendirilmesi 174

5.4.3. Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar 175

5.4.4. Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca Başlatılan Yardım Kampanyalarına İlişkin Bağış ve Yardımlar176

5.4.5. Türk Kızılay Derneği'ne ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti'ne Yapılan Bağış ve Yardımlar 176

5.4.6. Yükseköğretim Kurumlarına Yapılacak Bağış ve Yardımlar 176

5.5. Girişim Sermayesi Fonu İndirimi 176

5.5.1. İndirim Tutarının Hesaplanması 177

5.5.2. Fon Tutarının Vergilendirilmesi 178

5.6. Türkiye'den Yurtdışı Mukimi Kişi ve Kurumlara Verilen Hizmet Kazançlarına İlişkin İndirim 178

- 5.6.1. İndirim Kapsamına Dahil Olan Hizmetler 178
- 5.6.2. İndirimden Faydalanma Şartları 179
 - 5.6.2.1. İndirimden Faydalanabilecek Şirketlerin Ana Sözleşmelerinde Yazılı Esas Faaliyet Konusu179
 - 5.6.2.2. Hizmetin, Türkiye’den Münhasıran Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurum İçin Yapılmış Olması 179
 - 5.6.2.3. Faturanın Yurtdışı Mukimi Kişi ve/veya Kurum Adına Düzenlenmesi 180
 - 5.6.2.4. Türkiye’den Verilen, Mimarlık, Mühendislik, Tasarım, Yazılım, Tıbbi Raporlama, Muhasebe Kaydı Tutma, Çağrı Merkezi, Ürün Testi, Sertifikasyon, Veri Saklama, Veri İşleme Ve Veri Analizi Hizmetlerinden Yurt Dışından Yararlanı 180
 - 5.6.2.5. İlgili Bakanlığın İzni ve Denetimine Tabi Olarak Türkiye’de Yerleşmiş Olmayan Kişilere Verilen Eğitim ve Sağlık Hizmetleri ile Mesleki Eğitim Hizmetlerinin Yararlanıcısının Yurt Dışında Olması 180
- 5.6.3. Kazancın Tespiti, Kayıtlarda İzlenmesi ve Beyanı 180
 - 5.6.3.1. İndirim Tutarının Tespiti 180
 - 5.6.3.2. Kazançların Kayıtlarda İzlenmesi ve Bildirimler 181
- 5.7. Korumalı İşyeri İndirimi 181
- 5.8. Sermaye Artırımında İndirim 182
 - 5.8.1. İndirime İlişkin Düzenleme 182
 - 5.8.2. İndirimin Kapsamı 182
 - 5.8.3. İndirimden Yararlanacak ve Yararlanamayacak Olan Şirketler 183
 - 5.8.4. İndirim Uygulaması 183
 - 5.8.4.1. Sermaye Artırımının Tescili ve Artırılan Tutarın Şirketin Banka Hesabına Yatırılması 183
 - 5.8.4.2. Sermaye Avanslarının Durumu 185
 - 5.8.4.3. Her Bir Hesap Dönemi İçin Ayrı Ayrı Yararlanma 186

5.8.4.4. Kazanç Yetersizliği Nedeniyle İndirim Konusu Edilemeyen Tutarın Sonraki Dönemlere Devri 186

5.8.4.5. Sermaye Azaltımı 186

5.8.5. İndirim Oranları 187

5.8.6. Diğer Hususlar 190

6. SAFİ KURUM KAZANCININ TESPİTİNDE KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER 191

6.1. Gelir Vergisi Kanunu'na Göre İndirilemeyecek Giderler 191

6.2. Kurumlar Vergisi Kanunu'na Göre Kabul Edilmeyen İndirimler 191

6.2.1. Öz Sermaye Üzerinden Ödenen veya Hesaplanan Faizler 191

6.2.2. Örtülü Sermaye Üzerinden Ödenen veya Hesaplanan Faiz, Kur Farkları ve Benzeri Giderler 192

6.2.3. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Olarak Dağıtılan Kazançlar 192

6.2.4. Yedek Akçeler 192

6.2.5. Kurumlar Vergisi, Her Türlü Para Cezaları, Vergi Cezaları, Gecikme Zammı ve Faizler 192

6.2.6. İhraç Edilen Menkul Kıymetlerin İtibari Değerinin Altında Satışından Doğan Zararlar ve Pazarlama

Komisyonları 193

6.2.7. İşletmenin Esas Faaliyet Konusu ile İlgili Olmayan Deniz ve Hava Taşıtlarının Giderleri ve

Amortismanları 193

6.2.8. Kurumun Kendisinin, Ortaklarının, Yöneticilerinin ve Çalışanlarının Suçlarından Doğan Tazminatlar 194

6.2.9. Basın ve Medya Tazminatları 194

6.2.10. Alkollü İçki ve Tütün Reklam Giderlerinin Yasal Sınırı Aşan Kısmı 194

6.2.11. Yabancı Kaynaklara İlişkin Katlanılan Finansman Giderlerinin Yasal Sınırı Aşan Kısmı 195

6.2.12. Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlara İlişkin Giderler 196

- 6.3. Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine Verilen Kar Payları 197
- 6.4. Kanunen Yasaklanmış Fiiller Nedeniyle Katlanılan Giderler 197
- 6.5. Hırsızlık ve Dolandırıcılıktan Meydana Gelen Zararların Durumu 197
- 6.6. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na Göre İndirimi Kabul Edilmeyen Tutarlar 197
- 6.7. Kurum Kazancının Elde Edilmesi ve İdame Ettirilmesi ile İlgili Bulunmayan Giderler 198
- 6.8. Belgelendirilemeyen Giderler 198
- 6.9. Dönemsellik İlkesine Uymayan Giderler 198
- 6.10. Özel Kanunlarda Düzenlenmiş Kabul Edilmeyen Ödemeler
7. BEYAN ESASI
 - 7.1. Beyannamenin Verilmesi
 - 7.2. Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Verilme Zamanı
 - 7.3. Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Verileceği Yer
 - 7.4. Kurumlar Vergisi Beyannamesinin İçeriği ve Ekleri
8. VERGİ KESİNTİSİ
 - 8.1. Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67'nci Maddesine Göre Yapılacak Vergi Kesintisi
 - 8.2. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci Maddesine Göre Yapılacak Vergi Kesintisi
 - 8.2.1. Genel Açıklama
 - 8.2.2. Vergi Kesintisini Yapmakla Sorumlu Olanlar
 - 8.2.3. Vergi Kesintisi Oranı
 - 8.2.4. Vergi Kesintisine Tabi Tutulacak Kazanç ve İratlar
 - 8.2.4.1. Birden Fazla Takvim Yılına Yayıgın İnşaat ve Onarım İşlerine İlişkin Olarak Yapılan Hakediş Ödemeleri
 - 8.2.4.2. Kooperatiflere Ait Taşınmazların Kiralanması Karşılığında Yapılan Kira Ödemeleri

8.2.4.3. Her Nevi Tahvil ve Hazine Bonosu Faizleri ile Toplu Konut İdaresi, 28/3/2002 Tarihli ve

4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna Göre Kurulan Varlık Kiralama Şirketleri ve Özelleştirme İdaresince Çıkarılan Menkul Kıymetlerden ve Varlık Kiralama Şirketleri Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikalarından Sağlanan Gelirler...209

8.2.4.4. Mevduat Faizleri 211

8.2.4.5. Katılım Bankaları Tarafından Katılma Hesabı Karşılığında Ödenen Kâr Payları 212

8.2.4.6. Kâr ve Zarar Ortaklığı Belgesi Karşılığında Ödenen Kâr Payları 212

8.2.4.7. Repo Gelirleri 212

8.2.4.8. Şans Oyunlarını Düzenleyenler Tarafından Bunların Bayilerine veya Aracılarına Ödenen

Komisyon, Prim ve Benzeri Ödemeler Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi 213

8.2.4.9. Vergi Usul Kanunu'nun 11'inci Maddesi Kapsamındaki Ödemelerden Yapılacak Vergi

Kesintisi 213

8.2.4.10. Vergiden Muaf Olan Kurumlara Dağıtılan Kâr Paylarında Vergi Kesintisi 213

8.2.4.11. Fonlar ve Yatırım Ortaklıklarının İstisna Kazançları Üzerinden Yapılacak Vergi Kesintisi213

8.2.5. Vergi Kesintisine İlişkin Beyannamenin Verilme Yeri ve Zamanı 215

8.2.6. Diğer Hususlar 216

8.3. Kar Dağıtımında Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına Göre Yapılacak Vergi Kesintisi 216

8.3.1. Genel Açıklama 216

8.3.2. Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 62'nci Maddesi Kapsamında Kâr Dağıtımına Bağlı Tevkifat Uygulaması 218

8.3.3. Avans Kar Payı Dağıtımı 228

8.3.4. Yatırım İndiriminin Gelir Vergisi Kesintisi Karşısındaki Durumu 228

8.3.5. Yatırım Fon ve Ortaklıklarının Portföy İşletmeciliği Kazançlarının Gelir Vergisi Kanunu'nun 94/6-b

Maddesi Karşısındaki Durumu 229

8.3.6. Kar Payı Elde Eden Kişilerin Hukuki Statülerinin Belirlenememesi Durumunda Tevkifat Uygulaması 232

9. KURUMLAR VERGİSİNİN TARHI VE ÖDENMESİ 243

9.1. Vergilendirme Dönemi 243

9.2. Kurumlar Vergisinin Tarhı 243

9.3. Kurumlar Vergisinin Ödenmesi 243

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ GÜVENLİK MÜESSESELERİ

1. ÖRTÜLÜ SERMAYE 249

1.1. Örtülü Sermaye Uygulamasında Ortak ve İlişkili Kişi Kavramı 250

1.1.1. Ortak 250

1.1.2. Ortakla İlişkili Kişi 251

1.1.3. İştiraklerin Durumu 253

1.1.4. % 10'luk Test Seviyesinin Ortaklar ve İlişkili Kişiler İçin Topluca Dikkate Alınması 254

1.2. Borcun Doğrudan veya Dolaylı Olarak Temin Edilmesi 254

1.3. Borcun İşletmede Kullanılması 254

1.4. Borcun Öz Sermayenin Üç Katını Aşması 255

1.5. Örtülü Sermaye Tutarı 255

1.6. Tamamen veya Kısmen Örtülü Sermaye Sayılmayacak Borçlanmalar 256

1.6.1. Tamamen Örtülü Sermaye Sayılmayacak Borçlanmalar 256

1.6.1.1. Gayrinakdi Teminatlar Karşılığında Üçüncü Kişilerden Yapılan Borçlanmalar 256

1.6.1.2. Banka ve Finans Kurumlarından Temin Edilerek Aktarılan Borçlar 256

1.6.1.3. Bankaların Yaptığı Borçlanmalar 257

1.6.1.4. Finansal Kiralama Şirketleri, Finansman ve Faktoring Şirketleri ile İpotek 257

1.6.2. Kısmen Örtülü Sermaye Sayılmayacak Borçlanmalar 257

1.7. Örtülü Sermaye Uygulamasında Düzeltme İşlemleri 258

1.7.1. Borç Veren Tam Mükellef Kurum Olması 258

1.7.2. Borç Veren Tam Mükellef Kurum Olmaması 259

1.8. Örtülü Sermaye Uygulamasında Kur Farkı Gelirleri 259

1.9. Örtülü Sermayenin Hesaplanması 259

2. TRANSFER FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI 262

2.1. Mülga 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Örtülü Kazanç Dağıtımı 263

2.1.1. Kazancı Dağıtan Yönünden Durum 263

2.1.2. Kazancı Elde Eden Yönünden Durum 263

2.2. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı" Müessesesi ...264

2.2.1. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımına Konu İşlemler 266

2.2.2. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Uygulamasında İlişkili Kişi 266

2.2.2.1. Kurumların Kendi Ortakları 267

2.2.2.2. Kurumların veya Ortaklarının İlgili Bulunduğu Gerçek Kişi veya Kurum 267

2.2.2.3. Kurumun veya Ortaklarının İdaresi, Denetimi veya Sermayesi Bakımından Doğrudan veya Dolaylı Olarak Bağlı Bulunduğu ya da Nüfuzu Altında Bulundurduğu Gerçek Kişi veya

Kurumlar 269

2.2.2.4. Ortakların Eşleri 271

Kayın Hısımları

2.2.2.6. İlişkinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak Ortaklık Kanalıyla Oluştugu Durumlar

Emsallere Uygunluk İlkesi

2.2.3.1. Karşılaştırılabilirlik Analizi

2.2.3.2. Emsal Fiyat Aralığı

Emsaline Uygun Fiyat veya Bedelin Tespitinde Uygulanacak Yöntemler

2.2.4.1. Karşılaştırılabilir Fiyat Yöntemi

2.2.4.2. Maliyet Artı Yöntemi

2.2.4.3. Yeniden Satış Fiyatı Yöntemi

2.2.4.4. Kar Bölüşüm Yöntemi

2.2.4.5. İşleme Dayalı Net Kar Marjı Yöntemi

Maliye Bakanlığı İle Anlaşma (Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları)

2.2.5.1. Peşin Fiyatlandırma Anlaşmalarının Önceki Dönemlere Uygulanması

Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Dağıtılan Örtülü Kazanç Tutarlarının Kâr Payı Sayılması ve Yapılacak Düzeltme İşlemleri

2.2.6.1. Örtülü Kazanç Dağıtılan Kişinin Tam Mükellef Kurum Olması

2.2.6.2. Örtülü Kazanç Dağıtılan Kişinin Dar Mükellef Kurum, Gerçek Kişi, Vergiye Tabi

Olmayan veya Vergiden Muaf Olan Herhangi Bir Kişi Olması 295

2.2.7. Gayri Maddi Haklar 296

2.2.7.1. Gayri Maddi Haklarda Emsallere Uygunluk İlkesi 296

2.2.7.2. Gayri Maddi Haklarda Emsallere Uygun Bedelin Tespitinde Kullanılabilecek Yöntemler 297

2.2.8. Grup İçi Hizmetler 297

2.2.8.1. Grup İçi Hizmetlerin Tanımı ve Kapsamı 298

2.2.8.2. Grup İçi Hizmetlerin Fiilen Sağlanıp Sağlanmadığının Tespiti 298

2.2.8.3. Grup İçi Hizmetlerde Emsallere Uygun Bedelin Belirlenmesi 298

2.2.8.4. Grup İçi Hizmetlerde Emsallere Uygun Bedelin Tespitinde Kullanılabilecek Yöntemler 299

2.2.9. Belgelendirme 301

2.2.9.1. Yıllık Belgelendirme 301

2.2.9.2. Peşin Fiyatlandırma Anlaşmasına İlişkin Belgelendirme 303

2.2.10. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımında Hazine Zararı 304

2.2.10.1. Hazine Zararının Aranacağı Kişi İlişkileri 304

2.2.10.2. Hazine Zararının Aranacağı İşlemler 304

2.2.10.3. Hazine Zararının Tanımı ve Kapsamı 305

2.2.11. Cezalar 307

2.2.12. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımının Katma Değer Vergisi Kanunu

Karşısındaki Durumu 307

2.2.13. Yargı Kararları 308

3. KONTROL EDİLEN YABANCI KURUM KAZANCI 309

3.1. Kontrol Edilen Yabancı Kurum 310

3.2. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancının Türkiye’de Kurumlar Vergisine Tabi Tutulma Şartları 311

3.2.1. Yurt Dışı İştirakin İlgili Yıldaki Toplam Gayri Safi Hasılatının En Az % 25’nin Pasif Nitelikli

Gelirlerden Oluşması Gerekmetedir 311

3.2.2. Yurt Dışındaki İştirakin Ticari Bilânço Kârı Üzerinden % 10’dan Az Oranda Gelir ve Kurumlar Vergisi

Benzeri Vergi Yükü Taşınması Gerekmetedir 312

3.2.3. Yurt Dışında Kurulu İştirakin İlgili Yıldaki Toplam Gayrisafi Hasılat Tutarının 100.000-TL Karşılığı

Yabancı Paranın Üzerinde Olması Gerekmetedir 312

3.3. Kurumlar Vergisi Matrahına Dahil Edilecek Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı 313

3.4. Kontrol Edilen Yabancı Kurumun Yurt Dışında Ödediği Vergilerin Mahsubu 315

3.5. Vergi Cennetlerindeki Kontrol Edilen Yabancı Kurumlara, Kontrol Eden Tam Mükellef Kurum Tarafından

Yapılan Ödemeler Üzerinden Kesilen Vergilerin Mahsubu 315

3.6. Kontrol Edilen Yabancı Kurumun Kâr Payı Dağıtması Halinde Vergileme 315

3.7. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Müessesesinin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Karşısındaki Durumu ...315

3.8. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı ile İlgili Örnek 316

4. VERGİ CENNETLERİNE YAPILAN ÖDEMELERDE VERGİ KESİNTİSİ 318

4.1. Vergi Cennetleri Olarak İfade Edilen Uygulama Kapsamındaki Ülkeler 319

4.2. Vergi Kesintisi Yapılacak Ödemeler 319

4.3. Vergi Kesintisi Yapılmayacak Ödemeler 320

BEŞİNCİ BÖLÜM

TASFİYE – DEVİR – BİRLEŞME – BÖLÜNME – HİSSE DEĞİŞİMİ

1. TASFİYE 327

1.1. Niteliği ve Tanımı 327

1.2. Tasfiyenin Uygulanacağı Kurumlar 327

1.3. Tasfiye Dönemi 328

1.4. Tasfiyenin Başlangıcı ve Sonu 328

1.5. Tasfiye Kârı 330

1.5.1. Bilanço Esasına Göre Tasfiye Kârı 330

1.5.1.1. Servet Değerinin Mahiyeti 330

1.5.1.2. Tasfiye Dönemi Başındaki ve Sonundaki Servet Değeri 330

1.5.1.3. Tasfiye Dönemi Başındaki Öz Sermayeye Dahil Olan ve Olmayan Unsurlar 330

1.5.1.4. Tasfiyeden Vazgeçilmesi 333

1.5.1.5. Tasfiye Kârının Hesaplanması 333

1.5.2. Tasfiye Beyannameleri 336

1.5.2.1. Tasfiye Sürecinin Aynı Takvim Yılı İçinde Tamamlanması Halinde 336

1.5.2.2. Tasfiye Sürecinin Birden Fazla Dönemi Kapsaması Halinde 336

1.5.2.3. Tasfiye Beyannamesinin Doldurulması ve Ekleri 338

1.5.2.4. Tasfiye Kârı Üzerinden Tarh Olunan Vergilerin Ödenmesi 338

1.5.2.5. Tasfiye İşlemlerinin İncelenmesi 338

1.5.3. Vergi Kanunları Açısından Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu 339

- 1.5.3.1. Kurumlar Vergisi Kanunu'na Göre Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu 339
- 1.5.3.2. Vergi Usul Kanunu'na Göre Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu 340
- 1.5.3.3. Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun Uyarınca Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu..340
- 1.5.4. Tasfiye Edilerek Ticaret Sicilinde Tüzel Kişiliği Sona Eren Kurumlar Vergisi Mükellefleri Hakkında
 - Yapılacak Tarhiyatlar 340
- 1.6. Tasfiye ile İlgili Diğer Hususlar 341
 - 1.6.1. Tarh Zamanaşımı 341
 - 1.6.2. Yeni Defter Tasdiki 341
 - 1.6.3. Tasfiye Halindeki Kurumla Ortağı veya Sahibi Arasındaki İlişkiler 342
 - 1.6.4. Tasfiye Memurunun Değişmesi 342
 - 1.6.5. Tasfiye Halinde Yenileme Fonu 342
- 1.7. Tasfiye Halinde Katma Değer Vergisi Uygulaması 343
- 1.8. Tasfiye Halindeki Kurumun Gelir Vergisi Tevkifatı Mükellefiyeti 343
- 1.9. Tasfiye Halinde 6736 Sayılı Kanun Uyarınca Asgari Matrah Beyanı 343
- 1.10. Tasfiye Halinde 6736 Sayılı Kanun Uyarınca Yasal Defter Kayıtlarına İntikal Ettirilen Varlıkların Durumu 343
- 1.11. 6736 Sayılı Kanun Uyarınca Matrah Artırımı ve Tasfiye İşlemlerinin İncelenmesi 344
- 1.12. Tasfiye Edilerek Ticaret Sicilinde Tüzel Kişiliği Sona Eren Kurumlar Vergisi Mükellefleri Hakkında Yapılacak
 - Tarhiyatların 6736 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilmesi 344
- 2. BİRLEŞME VE DEVİR 344
 - 2.1. Nitelikleri 344
 - 2.2. Birleşme Çeşitleri 345
 - 2.2.1. Birleşme 345
 - 2.2.2. Devir 346

- 2.2.3. Nev'i Değiştirme 346
- 2.3. Birleşme Halinde Vergilendirme 346
- 2.4. Devir Halinde Vergilendirme 348
 - 2.4.1. Devir Halinde Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e Maddesinin Uygulaması 350
 - 2.4.2. İştirak İlişkisi Bulunan Kurumlarda Devir Sonucu Oluşacak Sermaye Tutarı 350
 - 2.4.3. Devralınan Kurumun Zararları 350
- 2.5. Birleşme ile İlgili Diğer Hususlar 351
 - 2.5.1. Birleşen Şirket Gayrimenkullerinin Birleşilen Őirkete İntikali 351
 - 2.5.2. Birleşen Şirketin İş ve Kredi Sözleşmeleri 351
 - 2.5.3. Birleşen Şirketin İmtiyaz Hak ve Ruhsatları 352
- 3. BÖLÜNME VE HİSSE DEğİŞİMİ HALİNDE VERGİLENDİRME 352
 - 3.1. Bölünme 352
 - 3.1.1. Tam Bölünme 353
 - 3.1.2. Tam Bölünmenin Vergilendirilmesi 354
 - 3.1.3. Tam Bölünmede Zarar Mahsubu 355
 - 3.1.4. Kısmi Bölünme 356
 - 3.1.4.1. Üretim ve Hizmet İşletmelerinin Aynı Sermaye Olarak Konulması 356
 - 3.1.4.2. Bölünme Tarihine Kadar Bölünen Varlıkların Değerinde Meydana Gelen Değişiklikler 362
 - 3.1.4.3. İştirak Hisselerinin Ortaklara Verilmesi 362
 - 3.2. Hisse Değişimi ve Vergilendirilmesi 363
 - 3.3. Devir ve Bölünmeyle İlgili Özellik Arz Eden Hususlar 363
 - 3.3.1. Alınan Hisse Senetlerinin Durumu 363
 - 3.3.2. Amortisman Uygulaması 364
 - 3.3.3. Devir ve Bölünmelerde Elde Edilen Hisselerin İktisap Tarihi 364
 - 3.4. Diğer İstisnalar 364

3.4.1. KDV İstisnası 364

3.4.2. BSMV İstisnası 364

3.4.3. Damga Vergisi İstisnası 365

3.4.4. Harç İstisnası 365

ALTINCI BÖLÜM

DAR MÜKELLEFİYET ESASINDA VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ

1. SAFİ KURUM KAZANCI 374

1.1. Dar Mükellef Kurumlarda Kazanç ve İratlar 374

1.1.1. Dar Mükellef Kurumlar Tarafından Elde Edilen Ticari Kazançlar 374

1.1.2. Dar Mükellef Kurumlar Tarafından Zirai İşletmeden Elde Edilen Kazançlar 374

1.1.3. Dar Mükellef Kurumlar Tarafından Elde Edilen Serbest Meslek Kazançları 375

1.1.4. Taşınır ve Taşınmazlar ile Hakların Türkiye’de Kiralanmasından Elde Edilen İratlar 376

1.1.5. Türkiye’de Elde Edilen Menkul Sermaye İratları 376

1.1.6. Türkiye’de Elde Edilen Diğer Kazanç ve İratlar 376

1.2. Safi Kurum Kazancının Tespitinde Ayrıca İndirilemeyecek Giderler 376

1.3. Dar Mükellef Kurumlarda Örtülü Sermaye 377

1.4. Dar Mükellef Kurumlarda Tasfiye ve Kısmi Bölünmeye İlişkin Uygulama 377

2. YABANCI ULAŞTIRMA KURUMLARINDA KURUM KAZANCININ TESPİTİ 377

2.1. Genel Açıklama 377

2.2. Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Kurum Kazancının Tespiti 378

2.2.1. Türkiye’de Elde Edilen Hasılat 379

2.2.1.1. Kara Taşımlarında Yolcu, Yük ve Bagaj Taşıma Ücreti 379

2.2.1.2. Deniz ve Hava Ulaştırmalarında Yolcu, Yük ve Bagaj Taşıma Ücreti 379

2.2.1.3. Diğer Kurumlar Hesabına Satılan Biletler ve Yapılan Navlun Sözleşmesi İçin Alınan Komisyon ve Ücretler 380

2.2.2. Ortalama Emsal Oranları	381
2.2.3. Kazancın Saptanması	381
2.3. Diğer Hususlar	381
2.4. Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Safi Kurum Kazancına İlişkin Örnekler	382
3. DAR MÜKELLEFİYETTE BEYAN	383
3.1. Beyan Esası	383
3.2. Vergilendirme Dönemi ve Beyan	383
4. ÖZEL BEYAN	384
4.1. Özel Beyanın Niteliği	384
4.2. Özel Beyannamenin Verilme Zamanı	385
4.3. Özel Beyannamenin Verilme Yeri	385
4.4. Özel Beyannamenin İçeriği ve Ekleri	386
4.5. Özel Beyanname ile İlgili Örnekler	386
5. VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ	391
5.1. Tarhiyatın Muhatabı, Tarh Zamanı ve Tarh Yeri	391
5.2. Ödeme Süresi	392
6. VERGİ KESİNTİSİ VE MUHTASAR BEYANNAME	392
6.1. Dar Mükellefiyette Vergi Kesintisi	392
6.1.1. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu Maddesine Göre Yapılacak Vergi Kesintisi	393
6.1.1.1. Genel Açıklama	393
6.1.1.2. Kesintiye Tabi Kazanç ve İratlar	393
6.1.1.3. Kesintiye Tabi Olmayan Kazanç ve İratlar	394
6.1.1.4. Vergi Kesintisi Yapacak Olanlar	394
6.1.1.5. Vergi Kesintisine Tabi Kazanç ve İratlar ve Vergi Kesintisinin Yapılması	395
6.1.1.6. Kesintiye Tabi Tutulmuş Olan Kazanç ve İratların Beyanında Serbestlik	402

- 6.1.1.7. Beyan Edilmesi Zorunlu Olan Kesintiye Tabi Tutulmuş Kazanç ve İratlar 403
- 6.1.1.8. Diğer Hususlar 403
- 6.1.1.9. KVK'nın 30'uncu Maddesine Göre Yapılacak Kesintilerle İlgili Örnekler 403
- 6.2. Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67'nci Maddesine Göre Yapılacak Vergi Kesintisi 406
- 6.3. Muhtasar Beyanname 406
- 6.3.1. Beyannamenin Verilme Yeri ve Süresi 406
- 6.3.2. Muhtasar Beyanname İle İlgili Örnekler 407

YEDİNCİ BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİ ORANI GEÇİCİ VERGİ VE MAHSUPLAR

- 1. KURUMLAR VERGİSİ ORANI 425
- 2. KURUMLARDA GEÇİCİ VERGİ UYGULAMASI 429
- 2.1. Vergilendirme Dönemleri 430
- 2.1.1. Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar 430
- 2.1.2. Özel Hesap Dönemi Tayin Edilen Mükellefler 430
- 2.1.3. Üç Aydan Kısa Olan Vergilendirme Dönemleri 431
- 2.1.4. Tasfiyeye Giren Mükellefler 431
- 2.2. Geçici Vergiye Esas Kazancın Tespiti 432
- 2.2.1. Geçici Vergiye Esas Kurum Kazancının Tespiti 432
- 2.2.1.1. Tam Mükellef Kurumlarda 432
- 2.2.1.2. Dar Mükellef Kurumlarda 432
- 2.2.2. Geçici Vergi Uygulamasında Dönem Sonu İşlemleri 433
- 2.3. Geçici Verginin Hesaplanması, Beyanı, Ödenmesi ve Mahsubu 433
- 2.3.1. Geçici Verginin Hesaplanması 433
- 2.3.2. Geçici Verginin Beyanı 433
- 2.3.3. Ödenecek Geçici Verginin Hesaplanması 433

2.3.4. Geçici Verginin Ödenmesi 435

2.3.5. Geçici Vergi Beyannamesine Eklenecek Belgeler 435

2.3.6. Geçici Verginin Mahsubu ve İadesi 435

2.4. Geçici Vergi Beyannamesinin Doldurulmasına İlişkin Örnek 437

3. MAHSUPLAR 439

3.1. Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsubu 439

3.2. Yurt İçinde Ödenen Vergilerin Mahsubu 441

3.2.1. Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Yapılan Kesintilerin Mahsubu 441

3.2.2. Gelir Vergisi Kanununa Göre Yapılan Kesintilerin Mahsubu 443

3.2.3. Diğer Hususlar 443

3.2.3.1. Kesilen Vergilerin Mahsubu İçin Geçerli Olan Genel Kural 443

3.2.3.2. Değerleme İşlemlerinden Doğan Kazanca İsbet Eden Vergi Kesintilerinin Mahsubu 443

3.2.3.3. Kesinti Yoluyla Ödenen Ancak Hesaplanan Kurumlar Vergisinden Mahsup Edilemeyen

Vergilerin İadesi 443

3.3. Kesinti Yoluyla Ödenen Vergilerin ve Geçici Verginin Mahsup Sırası 445

4. İNDİRİMLİ ORANLI KURUMLAR VERGİSİ 447

4.1. Teşvik Belgesi Kapsamında Yapılan Yatırımlardan Elde Edilen Kazançlara İndirimli Kurumlar Vergisi

Uygulanması 447

4.1.1. Mahiyeti 447

4.1.2. Teşvik Sistemi 448

4.1.3. Yasal Çerçeve 450

4.1.3.1. KVK'nın 32/A Maddesi 450

4.1.3.2. 6770 Sayılı Kanunla Yapılan Düzenleme 452

4.1.4. İndirimli Vergi Uygulamasının Genel Esasları 453

- 4.1.5. Teşvik Belgesi Esası 454
- 4.1.6. İndirimli Vergi Uygulamasından Yararlanacak Mükellefler 455
- 4.1.7. İndirimli Vergi Uygulamasından Yararlanacak Yatırımlar 456
 - 4.1.7.1. Bölgesel Teşvik Uygulamalarından Yararlanacak Yatırımlar 457
 - 4.1.7.2. Büyük Ölçekli Yatırımlar 460
 - 4.1.7.3. Stratejik Yatırımlar 462
 - 4.1.7.4. Proje Bazında Desteklenmesi Öngörülen Yatırımlar 463
 - 4.1.7.5. Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yer Alan Üretim Tesisi Taşıma Destek Paketi
Çerçevesindeki Yatırımlar 463
- 4.1.8. Yatırıma Katkı Tutarının Hesaplanması 464
 - 4.1.8.1. Yatırıma Katkı Tutarının Hesabında Dikkate Alınacak Harcamaları 464
 - 4.1.8.2- Yatırıma Katkı Oranı 470
 - 4.1.8.3- Yatırıma Katkı Tutarının Hesaplanması 470
 - 4.1.8.4. Yatırıma Katkı Tutarının Yatırım Aşamasında Yararlanılacak Kısmının Hesaplanması 471
 - 4.1.8.5- Yatırıma Katkı Tutarının Hesaplanmasına İlişkin Örnekler 475
 - 4.1.8.6- Fiilen Yapılan Yatırım Harcaması Tutarının Teşvik Belgesinde Yer Alan Tutardan Farklı Olması Halinde Uygulama 478
- 4.1.9- İndirimli Vergi Oranı Uygulanacak Kazanç 480
 - 4.1.9.1- Genel Olarak 480
 - 4.1.9.2- Kapsam Yönünden İndirimli Vergi Uygulanacak Kazanç 481
 - 4.1.9.3- Tutar Yönünden İndirimli Vergi Uygulanacak Kazanç 483
 - 4.1.9.4- Faaliyet Sonucunun Zarar Olması Hali 485
 - 4.1.9.5- Tevsi Yatırımlardan Elde Edilen Kazancın Tespiti 486
 - 4.1.9.6- Kazanç Tespitine İlişkin Örnekler 489

- 4.1.10- İndirimli Vergi Uygulamasının Başlayacağı Dönem 494
 - 4.1.10.1- 6322 Sayılı Kanun Öncesinde Uygulama 494
 - 4.1.10.2- 6322 Sayılı Kanun Sonrasında Uygulama 495
- 4.1.11- İndirimli Vergi Oranı Uygulanmasına İlişkin Örnekler 496
- 4.1.12- Yatırımdan Elde Edilen Kazancın Belli Bir Süreyle İstisna Olması Halinde Uygulama 502
- 4.1.13- Yatırımdan Elde Edilen Kazancın Kısmen Vergilendirilmesi Halinde Uygulama 503
- 4.1.14- Aynı Dönemde Hem Yatırım İndiriminden Hem de İndirimli Vergi Uygulamasından Yararlanılması 504
- 4.1.15- Yatırımların Devri Halinde İndirimli Vergi Uygulaması 504
 - 4.1.15.1- Yatırımların Devir ve Satışına İlişkin Olarak Kararda Yer Alan Esaslar 504
 - 4.1.15.2- Yatırımın Devri Halinde Yararlanılacak Yatırıma Katkı Tutarı 505
- 4.1.16- Yatırımların Nakli 507
- 4.1.17- Daha Önce Yürürlükte Olan Kararlara İlişkin Uygulamalar 507
- 4.1.18- Yatırım Konusu Makine ve Teçhizatın Finansal Kiralama Yoluyla Temini 507
 - 4.1.18.1- Genel Olarak 507
 - 4.1.18.2- Makine ve Teçhizatın Finansal Kiralama Yoluyla Temin Edilmesi Halinde İndirimli Vergi Uygulamasında Dikkate Alınacak Tutar 509
- 4.1.19- Yatırıma Katkı Tutarının Endekslenmesi 510
 - 4.1.19.1- Genel Olarak 510
 - 4.1.19.2- Endekslemede Uyulacak Esaslar 511
 - 4.1.19.3- Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde Yapılan Açıklamalar 512
 - 4.1.19.4- Endeksleme Uygulamasında Tereddüt Yaratan Hususlar 513
- 4.1.20- Yatırım Nedeniyle İndirimli Oranla Vergilenen Kazançların Daha Sonra Değişmesi Halinde Uygulama .515
 - 4.1.20.1- İndirimli Vergi Oranının Yatırım Faaliyete Geçtikten Sonra Uygulanması 516

4.1.20.2- İndirimli Vergi Oranının Hem Yatırım Döneminde Hem de Yatırım Faaliyete Geçtikten

Sonra Uygulanması 517

4.1.20.3- Yatırımın Faaliyet Aşamasında İndirimli Vergi Uygulanan Dönem Matrahındaki Her

Değişiklik Uygulamayı Etkilemez 517

4.1.21- Öngörülen Koşullara Uyulmaması Halinde Yapılacak İşlemler 518

4.1.21.1- İndirimli Vergi Oranından Yararlanılması Nedeniyle Yapılacak Tarhiyatlarda Ceza Uygulanması 518

4.1.21.2- Kararda Yer Alan Müeyyideler 520

4.1.21.3- VUK'un 359'uncu Maddesi Uyarınca Yasaklı Olma Hali 521

4.1.22- Zamanaşımı Muhafaza ve İbraz Süreleri Yönünden Göz Önünde Bulundurulması Gereken Hususlar 521

4.1.23- Yatırıma Katkı Tutarının Kayıtlarda İzlenmesi 522

4.1.24- Teşvik Belgeli Yatırımlara Sağlanan Diğer Destek Unsurları 523

4.2- KVK'nın 19'nun Maddesinin Birinci Fıkrası Kapsamında Birleşen Sanayi Sicil Belgesini Haiz Küçük ve

Orta Büyüklükteki İşletmelerin Münhasıran Üretim Faaliyetinden Elde Edilen Kazançlarının İndirimli Oranla Vergilendirilmesi 529

4.2.1. KOBİ Birleşmelerinde Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanmasının Şartları 530

4.2.2. Kurumlar Vergisi Oranının İndirimli Uygulanması 530

SEKİZİNCİ BÖLÜM

VERGİ ANLAŞMALARI

1. GİRİŞ 535

2. ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARININ ANA UNSURLARI 536

2.1. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının Uygulanacağı Vergiler 536

2.2. Mukimlik Kavramı 538

2.2.1 Çifte Mukimlik 540

2.2.1.1. Gerçek Kişilerin Çifte Mukimlik Sorununun Giderilmesi 540

2.2.1.2. Kurumlarda Çifte Mukimlik Sorununun Giderilmesi 541

2.2.2. Kaynak Devlet Sıfatıyla Vergileme Yapılmasının İlgili Kişiyi O Devletin Mukimi Yapmaması Kuralı 542

2.2.3. Mukimlik Belgesi 542

2.3. ÇVÖA'larda Tanımlanan Terimler ve Tanımlama Yapılmayan Durumlarda Terime Yüklenecek Anlamın

Belirlenmesi 543

2.4. İşyeri 544

2.4.1. İnşaat Şantiyeleri ve Montaj İşlerinin İş Yeri Oluşturması 545

2.4.2. Hizmet İş Yeri 546

2.4.3. Elektronik Ticarete İş Yeri 548

2.4.4. Yardımcı Nitelikteki Faaliyetlerin İş Yeri Oluşturmaması ve Daimi Temsilcilik 548

2.5. Gayrimenkul Varlıklar 548

2.5.1 Kapsama Giren Gayrimenkul Varlıklar 549

2.5.2. Bir Şirketin Hisselerine Sahip Olunmasının Gayrimenkul Varlıklardan Yararlanma Hakkı Sağlaması 551

2.6. Ticari Kazançlar 551

2.7. Uluslararası Taşımacılık 553

2.8. Bağımlı Teşebbüslerden Elde Edilen Gelirler 554

2.9. Temettüleri 555

2.9.1. Tanımı ve Unsurları 555

2.9.2. Örtülü Sermaye ve Temettü İlişkisi 556

2.9.3. Temettülerde Vergilendirme Kuralı 557

2.9.4. Temettü Elde Ediş Olayı İle Diğer Akit Devlette Bulunan İşyeri Arasında Etkin Bir Bağ Bulunması 557

- 2.9.5. Gerçek Lehdar Kavramı ve Temettü Vergilemesi 558
- 2.9.6. Bir Akit Devlet Mukimi Şirket Diğer Devlet Kaynaklı Kazançlarını Dağıttığında Bu Diğer Devletin
- Temettü Vergilemesi Yapamaması 559
- 2.10. Faizler 559
- 2.11. Gayri Maddi Hak Bedelleri 562
- 2.11.1. Tanım 562
- 2.11.2. Gayri Maddi Hak Bedellerinde Vergileme Hakkı 563
- 2.11.3. Bilgisayar Program ve Yazılım Bedelleri 564
- 2.11.4. Know-How (Teknik Bilgi) 564
- 2.11.5. Sınai, Ticari veya Bilimsel Teçhizatın Kullanma Hakkı veya Kullanma İmtiyazı Karşılığında Yapılan
- Ödemeler 565
- 2.12. Sermaye Değer Artış Kazançları 566
- 2.12.1. Gayrimenkul Varlıkların Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar 566
- 2.12.2. Gayrimenkul Varlıklar Dışında Bir İş Yerinin Aktifine Kayıtlı Kıymetlerin Elden Çıkarılmasından
- Doğan Kazançlar 567
- 2.12.3. Uluslararası Trafikte İşletilen Gemi, Uçak ve Kara Nakil Vasıtalarının Elden Çıkarılması 568
- 2.12.4. Pay Senedi ve Tahvillerin Elden Çıkarılması 568
- 2.13. Serbest Meslek Faaliyetleri 569
- 2.14. Bağımlı Faaliyetler (Ücretler) 571
- 2.15. İdarecilere Yapılan Ödemeler 574
- 2.16. Sanatçı ve Sporcular 574
- 2.17. Emekli Maaşları 575
- 2.18. Kamu Görevlileri 577

- 2.19. Profesörler (Öğretmenler) 577
- 2.20. Öğrenciler 577
- 2.21. Diğer Gelirler 578
- 2.22. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Yöntemleri 578
- 2.22.1. İstisna ve Mahsup Yöntemleri 578
- 2.22.2. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesinde İade Uygulaması 580
- 2.23. Ayrım Yapılmaması 581
- 2.24. Bilgi Değişimi 581
- 2.24.1. Genel Olarak Bilgi Değişimi 581
- 2.24.2. ÇVÖA 26'ncı Madde Kapsamında Bilgi Değişimi 581
- 2.24.3. FATCA Anlaşması Kapsamında Bilgi Değişimi 582
- 2.25. Diploması ve Konsolosluk Memurları 582
- 2.26. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında Karşılıklı Anlaşma Usulü 582
3. ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARI GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:4) 583
4. ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARININ UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER 583

EKLER

BAKANLAR KURULUNCA VERGİ MUAFİYETİ TANINAN VAKIFLARIN LİSTESİ
611

KAMU YARARINA ÇALIŞAN DERNEKLERİN LİSTESİ 618

YÜRÜRLÜKTE BULUNAN ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARI
628

İNŞAAT FAALİYETLERİNDE İŞ YERİ TESPİT SÜRELERİ 630

KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFAT ORANLARI 634

ÜÇÜNCÜ KİTAP

VERGİ USUL KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

VERGİLENDİRMEDE USULE İLİŞKİN

TEMEL KAVRAMLAR

1. 1. MÜKELLEFİN ÖDEVLERİ 4

1.1. Bildirmeler 5

1.1.1. İşe Başlama 6

1.1.1.1. İşe Başlama Belirtileri 9

1.1.1.2. İş Yeri 10

1.1.1.3. Mirasçılarının İşe Başlaması 12

1.1.1.4. İşe Başlamada Teminat Uygulaması 13

1.1.2. Vergi Kimlik Numarası ve Kullanımının Mahiyeti 21

1.1.2.1. Vergi Kimlik Numarası Uygulamasında Yaptırım 22

1.1.3. Değişiklikler 23

1.1.4. İş Bırakma 23

1.1.4.1. İş Bırakmanın Bildirilmesi 23

1.1.4.2. Vergi Dairesince İş Bırakmış Sayılma 25

1.1.5. Bina ve Arazi Değişiklikleri 25

1.1.6. Bildirimlerin Süresinde Yapılmamasının Yaptırımları 25

1.2. Defter Tutma 26

1.2.1. Genel Esaslar 26

1.2.1.1. Hesap Dönemi 28

1.2.2. Muhasebe Usulü 29

1.2.2.1. Düzenlemenin Amacı ve Kapsamı 30

1.2.2.2. Muhasebe Usulünün Vergi Mevzuatı ile İlişkisi ve Yaptırım 33

1.2.3. Tutulması Zorunlu Defterler 33

- 1.2.3.1. Tüccarların Tutmak Zorunda Olduğu Defterler 33
- 1.2.3.2. Sınai Müesseselerin Tutacağı Özel Kayıtlar 38
- 1.2.3.3. Diğer Müesseselerin Tutacağı Özel Kayıtlar 38
- 1.2.3.4. Serbest Meslek Erbabının Tutmak Zorunda Olduğu Defterler 39
- 1.2.3.5. Zirai Kazanç Sahiplerinin Tutmak Zorunda Olduğu Defterler 39
- 1.2.3.6. Damga Vergisi Mükelleflerinin Tutmak Zorunda Olduğu Defterler 39
- 1.2.4. Tutulması Zorunlu Olan Diğer Kayıtlar 39
- 1.2.5. Defterlerin Türkçe Tutulması 39
- 1.2.6. Kayıt Zamanı 41
- 1.2.7. Defterlerin Tasdiki 41
 - 1.2.7.1. Tasdike Tabi Defterler 41
 - 1.2.7.2. Tasdik Makamı ve Zamanı 42
 - 1.2.7.3. İkinci Sınıf Tüccarların Tutacakları Mütelharrık Yapraklı Defterin Tasdiki 43
- 1.2.8. Elektronik Defter Uygulaması 43
 - 1.2.8.1. Genel 43
 - 1.2.8.2. Uygulamadan Yararlanmaya İlişkin Usul ve Esaslar 44
 - 1.2.8.3. Elektronik Ortamda Tutulabilecek Defterler 44
 - 1.2.8.4. Elektronik Defter Tutma Zorunluluğu – 421 ve 454 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğleri 45
 - 1.2.8.5. Yazılımların Uyumluluk Onayı 47
 - 1.2.8.6. Elektronik Defter Oluşturma Adımları 48
 - 1.2.8.7. Elektronik Defter Oluşturma Sürecinde Gelir İdaresi Başkanlığının Rolü 49
 - 1.2.8.8. Elektronik Defterlerin Muhafazası ve İbrazı 50
 - 1.2.8.9. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler 50
 - 1.2.8.10. Diğer Hususlar 51
- 1.3. Vesikalar 52

- 1.3.1. Kayıtların Tevsiki 52
 - 1.3.1.1. Belge Basım, Dağıtım ve Kullanımına İlişkin Esaslar 53
 - 1.3.1.2. Yurt Dışından Alınan Belgelerle İlgili İşlemler 54
- 1.3.2. Fatura ve Sevk İrsaliyesi 55
 - 1.3.2.1. Fatura 55
 - 1.3.2.2. Sevk İrsaliyesi 62
 - 1.3.2.3. İrsaliyeli Fatura 66
- 1.3.3. Elektronik Fatura 67
 - 1.3.3.1. Genel 67
 - 1.3.3.2. Elektronik Fatura Kayıt Sistemi 68
 - 1.3.3.3. e-Fatura Uygulaması 68
 - 1.3.3.4. e-Arşiv Uygulaması 80
 - 1.3.3.5. Kayıt Saklama Gereksinimi 87
- 1.3.4. Fatura Yerine Geçen Vesikalar 90
 - 1.3.4.1. Perakende Satış Vesikaları 91
 - 1.3.4.2. Gider Pusulası 99
 - 1.3.4.3. Müstahsil Makbuzu 100
 - 1.3.4.4. Vergi Usul Kanununca Fatura ya da Fatura Yerine Geçen ve Düzenlenmesi Zorunlu Diğer Belgeler 100
- 1.3.5. Elektronik Ortamda Düzenlemesine İzin Verilen Belgeler 109
 - 1.3.5.1. Hava Yolu Taşımacılığında Kullanılan Yolcu Biletleri 109
 - 1.3.5.2. Kara ve Deniz Yolu Taşımacılığında Kullanılan Yolcu Biletleri 110
 - 1.3.5.3. Elektronik Ürün Senedi Alım Satım Belgesi (ELÜS Alım Satım Belgesi) 113
 - 1.3.5.4. Sinema, Tiyatro, Konser, Spor Müsabakası ve Benzeri Etkinliklerde Elektronik Bilet Düzenlenmesi 115

- 1.3.6. Serbest Meslek Makbuzu 116
- 1.3.7. Ücret Bordrosu ve Bordro Yerine Geçen Vesikalar 117
- 1.3.8. Diğer Evrak ve Vesikalar 118
 - 1.3.8.1. Taşıma İrsaliyesi ve Ambar Tesellüm Fişi 118
 - 1.3.8.2. Yolcu Listeleri 120
 - 1.3.8.3. Elektronik Yolcu Listesi 120
 - 1.3.8.4. Günlük Müşteri Listeleri 121
 - 1.3.8.5. Adisyon 122
 - 1.3.8.6. Standart Yapı Ruhsatı 123
 - 1.3.8.7. Diğer Evrak ve Vesikalar 123
- 1.4. Ekim Sayım Beyanı 124
- 1.5. Vergi Karnesi 124
- 1.6. Muhafaza ve İbraz Mecburiyeti ile Diğer Ödevler 124
 - 1.6.1. Muhafaza Ödevi 124
 - 1.6.2. Defter ve Belgelerin İbrazı 125
 - 1.6.3. Tahsilat ve Ödemelerin Aracı Finansal Kurumlar Üzerinden Yapılması Zorunluluğu 127
 - 1.6.3.1. Kimler, Hangi Ödeme ve Tahsilatlarını Tevsikle Mükelleftirler 127
 - 1.6.3.2. Tevsik Zorunluluğunun Tutarı ve Başlangıç Tarihi 129
 - 1.6.3.3. Tahsilat ve Ödemelerin Yapılacağı Kurumlar 129
 - 1.6.3.4. Ödeme ve Tahsilatların Tevsik Usulü 129
 - 1.6.3.5. Tevsik Zorunluluğu Olmayan Ödeme ve Tahsilatlar 130
 - 1.6.3.6. İşyeri ve Konut Kiralama İşlemlerine İlişkin Tevsik Zorunluluğu 131
 - 1.6.3.7. Usulüne Uygun Şekilde Yapılmayan Tevsik İşleminin Müeyyidesi 131
 - 1.6.4. Vergi Levhası Alma Mecburiyeti 131
 - 1.6.4.1. Vergi Levhası Alma ve Bulundurma Mecburiyeti 132

- 1.6.4.2 Vergi Levhalarının Bulundurulacağı Yerler 133
- 1.6.5. Diğer Ödevler 133
- 1.6.6. Mükelleflerin Bilgi Verme Yükümlülüğü 134
- 1.6.7. Yıllık Bildirimler 134
 - 1.6.7.1. Ba ve Bs Formuna İlişkin Usul ve Esaslar 135
 - 1.6.7.2. Kesin Mizan Bildirimine İlişkin Usul ve Esaslar 140
 - 1.6.7.3. Noterler veya Noterlik Görevini İfa ile Mükellef Olanlar Tarafından Tasdik Edilen Belgeler
ve Defterlere İlişkin Bildirimler 142
 - 1.6.7.4. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan Dağıtım Lisansı Alan Elektrik ve Doğalgaz Dağıtım Şirketleri ile Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Tüzel Kişiliklerince Yapılması Gereken Bildirim 144
 - 1.6.7.5. Elektronik Ticaret ve Bazı Ticari Faaliyetlere Getirilen Sürekli Bilgi Verme Zorunluluğu 145
- 1.7. Beyanname Tasdiki 146
 - 1.7.1. Beyannamelerin İmzalanması 146
 - 1.7.1.1. Beyannamelerini İmzalatmak Zorunda Olan Mükellefler 146
 - 1.7.1.2. Beyannamelerini İmzalatmak Zorunda Olmayan Mükellefler 147
 - 1.7.1.3. İmza Kapsamındaki Beyannameler 148
 - 1.7.1.4. Beyannamelerini İmzalatmayan Mükellefler Hakkında Yapılacak İşlemler 148
 - 1.7.1.5. Serbest Muhasebeciler ve Serbest Muhasebeci 148
 - 1.7.1.6. Müşterek ve Mütessesil Sorumluluğun Tespiti 149
 - 1.7.1.7. Beyannamelerin Vergi Dairesine Verilmesi 150
 - 1.7.2. Yeminli Mali Müşavirlerce Yapılacak Tasdikler 150
 - 1.7.2.1. Beyannamelerin Tasdiki 151
 - 1.7.2.2. Tasdik Kapsamına Alınan İstisna Kazançlar 151
 - 1.7.2.3. Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) İndirimi İşlemlerinde Tasdik 152

- 1.7.2.4. Serbest Bölge Faaliyet Tasdik Raporu Düzenlemesi 152
 - 1.7.2.5. Tasdik Raporları ve Tasdik Kapsamına Alınan İşlemlerin Tasdik Ettirilmemesinin Sonuçları 152
 - 1.7.2.6. Yeminli Mali Müşavirlerle Sözleşme Düzenlenmesi 153
 - 1.7.2.7. Tasdik Ücreti 153
 - 1.7.2.8. Tasdik İşlemi 154
 - 1.7.2.9. Tasdik Raporu Düzenleyecek Olan Yeminli Mali Müşavirler 154
 - 1.7.2.10. Tasdik Raporu Tanzim Eden Yeminli Mali Müşavirlerin Sorumluluğu 154
 - 1.7.2.11. Yeminli Mali Müşavirlerin Yetkileri 154
 - 1.7.2.12. Yeminli Mali Müşavirlerce Yapılacak Denetim ve Denetimin Niteliği 155
 - 1.7.2.13. Tasdik Raporunun Vergi Dairesine Teslimi 155
 - 1.7.3. Beyannamelerin Vergi Dairelerine Elektronik Beyanname Olarak Verilmesi 156
 - 1.7.3.1. Elektronik Ortamda Gönderilecek Beyannameler 156
 - 1.7.3.2. Beyannamelerini Elektronik Ortamda Gönderecek Olanlar 157
 - 1.7.3.3. Elektronik Beyanname Gönderilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar 159
 - 1.7.3.4. Hazır Beyan Sistemi Uygulamaları 160
 - 1.8. Mali Tatil 162
 - 1.8.1. Mali Tatil Kapsamında Olmayan Süreler 162
 - 1.8.2. Mali Tatil Nedeniyle Uzayan Süreler 163
 - 1.8.3. Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen Süreler 163
 - 1.8.4. Diğer Hususlar 164
- İKİNCİ BÖLÜM
- DEĞERLEME
- 1. DEĞERLEMEDE GENEL ESASLAR 169
 - 1.1. Genel Açıklama 169
 - 1.2. Değerleme Ölçüleri 170

- 1.2.1. Maliyet Bedeli 171
- 1.2.2. Borsa Rayici 172
- 1.2.3. Tasarruf Değeri 172
- 1.2.4. Mukayyet Değer 173
- 1.2.5. İtibari Değer 173
- 1.2.6. Rayiç Bedel 173
- 1.2.7. Emsal Bedeli ve Emsal Ücret 173
 - 1.2.7.1. Emsal Bedeli 173
 - 1.2.7.2. Emsal Ücret 176
- 1.2.8. Vergi Değeri 177
- 1.2.9. Özellikli Diğer Değerleme Ölçütleri 178
 - 1.2.9.1. Alış Bedeli 178
 - 1.2.9.2. Alış Emsal Bedeli 178
 - 1.2.9.3. Emsal Ücret Tespitinde Ortalama Perakende Satış Fiyatı 178
 - 1.2.9.4. Kira Ödemelerinin Bugünkü Değeri 178
- 2. İKTİSADİ İŞLETMELERE DAHİL KIYMETLERİ DEğERLEME 179
 - 2.1. Gayrimenkullerin Değerlemesi 179
 - 2.1.1. Gayrimenkuller 179
 - 2.1.1.1. Arazi 179
 - 2.1.1.2. Kat Mülkiyeti Kütüğüne Kayıtlı Bağımsız Bölümler 179
 - 2.1.1.3. Tapu Kütüğünde Ayrı Sayfaya Kaydedilen Bağımsız ve Sürekli Haklar 179
 - 2.1.2. Gayrimenkul Gibi Değerlenen İktisadi Kıymetler 183
 - 2.1.2.1. Gayrimenkullerin Mütemmim Cüzleri ve Teferruatı 183
 - 2.1.2.2. Tesisat ve Makinalar 183
 - 2.1.2.3. Gemiler ve Diğer Taşıtlar 184

2.1.2.4. Gayrimaddi Haklar 184

2.1.3. Gayrimenkullerde Maliyet Bedelinin Tespiti, İmal ve İnşa Edilen Gayrimenkuller ile Özel Maliyet Bedeli...189

2.1.3.1. Gayrimenkul Alımında Kullanılan Kredilere İlişkin Faiz ve Kur Farklarının Değerlemesi 190

2.1.3.2. Maliyete Eklenmesi Gereken İndirilemeyen Katma Değer Vergisi 191

2.1.3.3. Gayrimenkullerde veya Elektrik Üretim ve Dağıtım Varlıklarında Sonradan Yapılan Harcamaların Maliyete Eklenmesi veya Gider Yazılması Ayrımı 192

2.1.3.4. İnşa ve İmal Edilen Gayrimenkuller

2.1.3.5. Maliyet Bedelinin Sonradan Düşürülmesi

2.1.3.6. Özel Maliyet Bedeli

2.2. Demirbaş Eşyanın Değerlemesi

2.3. Emtia Değerlemesi

2.3.1. Satın Alınan Emtianın Değerlemesi

2.3.2. İmal Edilen Emtianın Değerlemesi

2.3.3.1. İptidai Madde ve Hammadde Bedelleri

2.3.3.2. İşçilik Bedelleri

2.3.3.3. Genel Üretim Giderleri

2.3.3.4. Genel İdare Giderleri

2.3.3.5. Ambalaj Malzemeleri

2.3.3. Emtia Değerlemesinde Özellik Arz Eden Durumlar

2.3.3.1. Faiz ve Kur Farkları

2.3.3.2. Vade Farkları

2.3.3.3. Alış İskontoları ve Primler

2.3.3.4. Giderlerden Pay Verilmesinde Özellik Arz Eden Durumlar

2.3.4. Stok Değerleme Yöntemleri

- 2.3.4.1. Fiili (Has) Maliyet Yöntemi
- 2.3.4.2. Ortalama Maliyet Yöntemi
- 2.3.4.3. İlk Giren İlk Çıkar (FIFO) Yöntemi
- 2.3.4.4. Son Giren İlk Çıkar(LİFO) Yöntemi
- 2.3.5. Standart Maliyet Yöntemi
- 2.3.6. Manipülasyona Tabi Emtiada Değerleme
- 2.3.7. Fiyatı Düşen Emtianın Değerlemesi
- 2.3.8. Kıymeti Düşen Emtiada Değerleme
- 2.3.9. Emtiada Zayıt
- 2.3.10. Fire
- 2.3.11. Sigorta Tazminatı
- 2.4. Zirai Mahsullerin ve Hayvanların Değerlemesi
- 2.5. Menkul Kıymetlerin Değerlemesi
 - 2.5.1. Menkul Kıymetlerin Tanımı
 - 2.5.2. Menkul Kıymetlerin Değerlemesine İlişkin Yasal Düzenlemeler
 - 2.5.3. Menkul Kıymetler İçin Değerleme İşlemleri
 - 2.5.3.1. Alış Bedeli ile Değerlenen Menkul Kıymetler
 - 2.5.3.2. Borsa Rayıcı ile Değerlenen Menkul Kıymetler
 - 2.5.3.3. K1st Getirisi Hesaplanacak Menkul Kıymetler
 - 2.5.4. Bazı Özel Durumlar
 - 2.5.4.1. Repo, Ters Repo İşlemlerinde Değerleme
 - 2.5.4.2. Bedelsiz İktisap Edilen Hisse Senetlerinin Değerlemesi
 - 2.5.4.3. Vadeli İşlemler ve Opsiyon Sözleşmelerinin Değerlemesi
- 2.6. Yabancı Paraların Değerlemesi
- 2.7. Alacak ve Borçların Değerlemesi

2.7.1. Senetsiz Alacak ve Borçların Değerlemesi

2.7.2. Mevduat veya Kredi Sözleşmesine Dayalı Alacak ve Borçların Değerlemesi

2.7.3. Senetli Alacak ve Borçların Değerlemesi (Reeskont)

2.7.4. Reeskont Tutarının Hesaplanması ve Muhasebeleştirilmesi

2.8. İlk Tesis ve Taazzuv Giderleri ile Peştemallıkların Değerlemesi

2.8.1. İlk Tesis ve Taazzuv Giderlerinin (Kuruluş ve Örgütlenme Giderlerinin) Değerlemesi

2.8.2. Özellik Arz Eden Hususlar

2.8.2.1. Kuruluş ve Örgütlenme Giderlerinin Kısmen Aktifleştirilip Aktifleştirilemeyeceği

2.8.2.2. Kuruluş ve Örgütlenme Giderlerinin Amortismanına Tabi Tutulmaya Başlandıktan Sonra Bir

Defada Gider Yazılamayacağı

2.8.3. Peştemallıkların Değerlemesi

2.9. Aktif Geçici Hesaplar

2.9.1. Peşin Ödenen Giderler

2.9.2. Henüz Tahsil Edilmemiş Hasılat

2.9.3. Zirai Ürünlerin Hazırlık Giderleri

2.10. Pasif Geçici Hesaplar

2.10.1. Peşin Tahsil Edilmiş Hasılat

2.10.2. Henüz Ödenmemiş Giderler

2.11. Kasa Mevcudu, İhraç Edilen Tahviller, Karşılıkların Değerlemesi ve Özel Hallerde Değerleme

2.11.1. Kasa Mevcudunun Değerlemesi

2.11.2. İhraç Edilen Tahvillerin Değerlemesi

2.11.3. Karşılıkların Değerlemesi

2.11.4. Özel Hallerde Değerleme

2.12. Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme

- 2.12.1. Finansal Kiralamanın Tanımı ve Kapsamı
- 2.12.2. Kiralayana İlişkin Hükümler
- 2.12.3. Kiracıya İlişkin Hükümler
- 2.12.4. Finansal Kiralama Kapsamında Edinilen İktisadi Kıymetlerin Amortismanı
- 2.12.5. Finansal Kiralama İşlemlerinde Kullanılacak Hesaplar
- 2.12.6. Finansal Kiralama İşlemine İlişkin Kapsamlı Bir Örnek
- 2.13. Enflasyon Düzeltmesi
- 2.14. Amortismanlar
 - 2.14.1. Mevcutlarda Amortisman
 - 2.14.1.1. Amortisman Konusu
 - 2.14.1.2. Amortisman Ayırma Koşulları
 - 2.14.1.3. İmtiyazlı Şirketlerde Amortisman
 - 2.14.1.4. Arsa ve Arazide Amortisman
 - 2.14.1.5. Amortisman Ayırma Yöntemleri
 - 2.14.1.6. Amortisman Uygulaması
 - 2.14.1.7. Amortisman Ayırma Yöntemini Seçme ve Değiştirme
 - 2.14.1.8. Amortisman Hesapları
 - 2.14.1.9. Amortisman Uygulamasında Özellik Arz Eden Bazı Hususlar
 - 2.14.1.10. Özel Haller
 - 2.14.2. Alacaklarda Amortisman
 - 2.14.2.1. Değersiz Alacaklar
 - 2.14.2.2. Şüpheli Alacaklar
 - 2.14.2.3. Vazgeçilen Alacaklar 299
 - 2.14.3. Girişim Sermayesi Fonu 300

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ CEZALARI VE DİĞER CEZALAR

1. GENEL AÇIKLAMA 307

2. VERGİ CEZALARININ UYGULANMASINDA GENEL ESASLAR 309

2.1. Tek Fiille Muhtelif Vergi Ziyama Sebebiyet Verilmesi 309

2.2. Tek Fiilin Muhtelif Cezayı Gerektirmesi 309

2.3. Fiil Ayrılığı 310

2.4. Tekerrür 311

2.5. Suçlarda Birleşme 314

2.6. Küçükler ve Kısıtlıların Ceza Muhatabı Olmadığı Durumlar 315

2.7. Tüzel Kişilerin Sorumluluğu 315

3. VERGİ ZİYAI CEZASI 316

3.1. Vergi Ziyamının Tanımı 316

3.2. Bir Kat Vergi Ziyai Cezası 316

3.3. Üç Kat Vergi Ziyai Cezası Uygulaması ve İştirak 317

3.4. Beyannamelerin Kanuni Süresi Geçtikten Sonra Kendiliğinden Verilmesi Halinde Vergi Ziyai Cezası

Uygulaması 320

3.5. Ziyaa Uğratılan Vergiler İçin Özel Kanunlarına Göre Kesilecek Cezalar 321

3.5.1. Geçici Vergiye İlişkin Vergi Ziyai Cezası 321

3.5.2. Emlak Vergisi İçin Uygulanacak Ceza 321

3.5.3. Veraset ve İntikal Vergisi İçin Uygulanacak Ceza 321

3.5.4. Belgesiz Mal Bulunduranlara Uygulanacak KDV Cezası 322

3.5.5. Yatırımın Yatırım Teşvik Belgesinde Öngörüldüğü Şekilde Gerçekleşmemesi Halinde KDV İçin

Uygulanacak Ceza 322

3.5.6. Büyük Yatırımlarda İade 322

3.5.7. 4760 Sayılı ÖTV Kanununun 13'üncü Maddesi Uyarınca Mütessesil Sorumluluk ve Ceza Uygulaması 322

4. USULSÜZLÜK CEZALARI 323

4.1. Usulsüzlük Fiili ve Dereceleri 323

4.2. Usulsüzlükte Ceza 324

4.3. Özel Usulsüzlük Fiilleri ve Cezaları 325

4.3.1. Fatura ve Benzeri Evrak Verilmemesi ve Alınmaması ile Diğer Şekil ve Usul Hükümlerine Uyulmaması ...325

4.3.2. Damga Vergisinde Özel Usulsüzlük Cezası 327

4.3.3. Bilgi Verme ve İbraz Ödevini Yerine Getirmeyenler ile Maliye Bakanlığınca Getirilen Zorunluluklara

Uymayanlara Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezası 327

4.3.4. Tahsilat ve Ödemelerini Banka veya Benzeri Finans Kurumlarınca Düzenlenen Belgelerle Tevsik

Etmeleri Zorunluluğuna Uymayanlara Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezası 329

4.3.5. Elektronik Ortamda Beyanname Verilmesi Mecburiyetine Uyulmaması Halinde Kesilecek Özel

Usulsüzlük Cezası 330

4.3.6. Elektronik Ortamda Bildirim ve Formların Verilmesi Mecburiyetine Uyulmaması Halinde Kesilecek

Özel Usulsüzlük Cezası 331

5. HÜRRİYETİ BAĞLAYICI CEZA İLE CEZALANDIRILACAK VERGİ SUÇLARI VE CEZALARI 333

5.1. Genel Bilgi 333

5.2. Kaçakçılık Suçları ve Cezaları 333

5.3. Cezadan İndirim 335

5.4. Vergi Mahremiyetinin İhlali 336

5.5. Mükellefin Özel İşlerini Yapan Memurlar 336

5.6. Vergi Kimlik Numarası Kullanımı ile İlgili Düzenlemelere Uymayanlar 336

6. VERGİ CEZALARININ KESİLMESİ, ÖDENMESİ, KALKMASI VE VERGİ CEZALARINDA İNDİRME 336

6.1. Vergi Cezalarının Kesilmesi 336

6.2. Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların Hükmedilmesi 337

6.3. Vergi Cezalarının Ödenme Zamanı 337

6.3.1. Cezaya Karşı Dava Açıldığı ve Açılmadığı Durum 338

6.3.2. Cezada Uzlaşıldığı Durum 338

6.3.3. Cezada Uzlaşmanın Vaki Olmadığı Durum 339

6.3.4. Ceza İhbarnamesine Karşı Dava Açılması Durumu 339

6.4. Vergi Cezalarının Kalkması 339

6.4.1. Yanılma ve Görüş Değişikliği Hali 339

6.4.2. Ölüm 341

6.4.3. Mücbir Sebepler 344

6.4.4. Pişmanlık ve Islah 344

6.4.5. Pişmanlık Zammı Hesabı ve Oranı 345

6.4.6. İzaha Davet 347

6.5. Vergi Cezalarında İndirim 348

6.6. Ceza Kesmede Zamanaşımı 349

7. DİĞER MÜEYYİDELER 350

7.1. Gecikme Faizi Uygulaması 350

7.1.1. Tarhiyatın Dava Konusu Yapılmaması Halinde 350

7.1.2. Dava Konusu Yapılan Tarhiyatın Mahkeme Kararıyla Onaylanması Halinde 352

7.1.3. Tarhiyatın Bölge İdare Mahkemesi veya Danıştay Tarafından Onaylanması Halinde 352

7.1.4. Tarhiyatın Uzlaşma Yoluyla Kesinleşmesi Halinde 353

7.1.5. Mükelleflerin Vergi Alacaklarına Faiz Ödenmesi 353

7.1.6. Yargı Kararına Göre İade Edilip Yine Yargı Kararı Uyarınca Tahsili Gereken Vergilere Gecikme

Faizi Uygulaması 355

7.2. Gecikme Zammı Uygulaması 355

7.2.1. Uygulamaya İlişkin Yasal Çerçeve 355

7.2.2. Gecikme Zammı Oranı 356

7.2.3. Gecikme Zammının Tatbiki 356

7.2.4. Asgari Gecikme Zammı Tutarı 358

7.2.5. Gecikme Zammının Uygulama Süresi ve Diğer Hususlar 359

7.2.6. Gecikme Zammı ile Gecikme Faizi Uygulamalarının Karşılaştırılması 359

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UZLAŞMA VE VERGİ YARGISI

1. UZLAŞMA 363

1.1. Genel Uzlaşma (Tarhiyat Sonrası Uzlaşma) 364

1.1.1. Uzlaşma Konusu Vergi ve Ceza Nevileri 364

1.1.2. Uzlaşılacak Vergilere İlişkin Tarhiyat Nevileri 365

1.1.3. Uzlaşma Konusu Vergilerde Bulunması Gereken Nitelikler 365

1.1.4. Uzlaşmanın Yapılması 365

1.1.4.1. Uzlaşma Talebi 365

1.1.4.2. Sekreteryaya Hizmetleri 365

1.1.4.3. Uzlaşma Talebinin Süresi 365

1.1.4.4. Uzlaşma Talebinin İncelenmesi ve Görüşmelerinin Yapılması 366

1.1.4.5. Uzlaşma Gününün Ertelenmesi 367

1.1.4.6. Başvurma Şekli 367

1.1.5. Komisyonların Yetkileri ve Teşkili 367

1.1.5.1. Uzlaşma Komisyonlarının Yetkisi 367

- 1.1.5.2. Uzlaşma Komisyonlarının Teşkili 368
- 1.1.6. Komisyonların Uzlaşabilecekleri Vergi ve Ceza Miktarları 369
 - 1.1.6.1. Genel Olarak 369
 - 1.1.6.2. Aylık Beyannamelerde Yetki Sınırı 370
 - 1.1.6.3. İki Ayrı Vergi Bakımından Tarhiyat Yapılması 370
 - 1.1.6.4. Usulsüzlük Cezaları, Tekerrür Nedeniyle Ceza Artırımı 370
 - 1.1.6.5. Kollektif Şirket Ortaklarında Yetki Sınırı 370
 - 1.1.6.6. Mirasçılarda Yetki Sınırı 370
- 1.1.7. Uzlaşmanın Sonuçları 370
 - 1.1.7.1. Uzlaşmanın Kesinliği 370
 - 1.1.7.2. Uzlaşma ve Vergi Mahkemelerinde Dava Açma 371
 - 1.1.7.3. Uzlaşma ve Cezalarda İndirme 371
 - 1.1.7.4. Ödeme Zamanı 371
- 1.1.8. Uzlaşma Konusu Yapılabilecek ve Yapılamayacak Cezalar 371
- 1.1.9. Uzlaşılan Vergi ve Cezanın Vadesinde Ödenmemesi 371
- 1.1.10. Uzlaşılan Vergilerde Gecikme Faizi 372
- 1.1.11. Uzlaşma Dilekçesi Örneği 372
- 1.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma 373
 - 1.2.1. Tarhiyat Öncesi Uzlaşmanın Kapsamı 373
 - 1.2.2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi, Talep Süresi, Uzlaşma Gününün Tespiti Yeri ve Başvuru Şekli 373
 - 1.2.2.1. Uzlaşma Talebi 373
 - 1.2.2.2. Uzlaşma Talep Süresi 374
 - 1.2.2.3. Uzlaşma Gününün Tespiti 374
 - 1.2.2.4. Uzlaşmaya Davet 374
 - 1.2.2.5. Uzlaşma Davetine Uyulmaması 374

1.2.2.6. Tarh Edilecek Verginin Uzlaşma Komisyonuna ve Mükellefe Bildirilmesi	375
1.2.3. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Komisyonlarının Teşkili	375
1.2.3.1. Vergi Müfettişlerince Yapılacak Vergi İncelemelerinde Komisyonların Oluşumu	375
1.2.3.2. İncelemeye Yetkili Diğer Memurlarca Yapılacak Vergi İncelemelerinde Komisyonların Oluşumu	375
1.2.3.3. Bölgesel Uzlaşma Komisyonlarının Oluşumu	376
1.2.3.4. Uzlaşma Komisyonunun Toplanması	376
1.2.4. Uzlaşma Tutanağının Düzenlenmesi	376
1.2.5. Uzlaşmanın Kesinliği ve Dava Konusu Edilemeyeceği	377
1.2.6. Ödeme Zamanı	377
1.2.7. Uzlaşılan Vergilere Uygulanacak Gecikme Faizi	377
1.2.8. Tarhiyat Öncesi ve Tarhiyat Sonrası Uzlaşma İlişkisi	377
1.2.8.1. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Konusu Yapılabilecek Haller	377
1.2.8.2. Tarhiyattan Sonra Uzlaşma Yapılamayacak Haller	377
1.3. Uzlaşma ile İlgili Uygulama Örnekleri	378
2. VERGİ YARGISI	381
2.1. Vergi Mahkemeleri	381
2.1.1. Vergi Mahkemelerinde Bakılacak Davalar	381
2.1.2. Vergi Davasının Açılması	382
2.1.2.1. Dava Açma Süresi	382
2.1.2.2. Sürelerle İlgili Esaslar	382
2.1.2.3. Dilekçenin Verileceği Yerler	382
2.1.2.4. Dava Dilekçesi ve Dilekçe Üzerinde İlk İnceleme	383
2.1.3. Duruşma	384
2.1.4. Yargılama Usulü	384

- 2.1.5. Dava Açmanın Hukuki Sonuçları 385
- 2.1.6. Vergi Mahkemesi Kararlarının Hukuksal Sonuçları 385
- 2.2. Vergi Mahkemeleri Kararlarına Karşı İstinaf Yolu 385
 - 2.2.1. Bölge İdare Mahkemelerinin Görevleri 386
 - 2.2.2. İstinafta Başvurma Şekli ve Usulü 386
 - 2.2.3. Bölge İdare Mahkemesi Kararlarının Hukuksal Sonuçları 387
 - 2.2.4. İlk Derece Mahkemesi Olarak Danıştay'da Bakılacak Davalar 387
- 2.3. Vergi Uyuşmazlıklarında Temyiz Yolu (Danıştay) 387
 - 2.3.1. Temyiz Yolu ve Danıştay'ca Ele Alınacak Vergi Uyuşmazlıkları 387
 - 2.3.2. Danıştay'da Dava Açmaya Yetkili Olanlar 388
 - 2.3.3. Temyiz Süresi 389
 - 2.3.4. Temyiz Dilekçesi 389
 - 2.3.5. Temyiz İncelemesi Üzerine Verilecek Kararlar 389
 - 2.3.6. Temyiz ve İstinaf İşlemlerinde Yürütmenin Durdurulması 389
- 2.4. Özelge Uygulaması 389
 - 2.4.1. Özelgenin Tanımı 390
 - 2.4.2. Özelge Talebinde Bulunabilecek Konular 390
 - 2.4.3. Özelge Talebinde Bulunabilecek Kişiler 391
 - 2.4.4. Özelge Talep Edilecek Merci 391
 - 2.4.5. Taleplerin Değerlendirilmesi ve Özelge Tayini 391
 - 2.4.6. Vergi İnceleme Raporlarında Özelgelere Uygunluk Kıstası 392
- 2.5. Özel Durumlar 392
 - 2.5.1. İhtirazi Kayıtlı Beyan 392
 - 2.5.2. Aynı Dilekçe ile Açılacak Davalar 393

EKLER

BEYANNAMELERDEN ALINACAK DAMGA VERGİSİ 399

BEYANNAMELERDEN ALINACAK DAMGA VERGİSİNİN ÖDENME ŞEKLİ, SÜRESİ
400

Yİ-ÜFE ENDEKSİ 401

BORSADA RAYİCİ OLMAYAN PARALARIN YIL SONU İTİBARIYLA DEĞERLERİ
402

1. SINIFA DAHİL OLMA HADLERİ 404

FATURA VERME MECBURİYETİNDEKİ HADLER 404

YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI 404

AMORTİSMANA TABİ TUTULMADA DİKKATE ALINACAK HADLER 405

GENEL USULSÜZLÜK CEZALARI 405

ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI 405

TECİL FAİZİ ORANLARI 406

GECİKME ZAMMI VE GECİKME FAİZİ ORANLARI 406

DEĞERLEME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ÖZET TABLO 407

AMORTİSMANA TABİ İKTİSADİ KIYMETLER LİSTESİ 415